

Karkkila
Högfors

MAA-AINESLUPA SEKÄ TOIMINNAN ALOITUSLUPA / DESTIA OY, VUONTEENMÄEN SORA-ALUE

ASIA Maa-aineslain mukainen lupa hiekan ja soran ottoon sekä lupa toiminnan aloittamiseen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta (MAL 21 §)

HAKIJA Destia Oy
Y-tunnus 2163026-3

TOIMINNAN SIJAINTI, KIINTEISTÖT JA MAANOMISTAJAT

Vuonteenmäen sora-alue sijaitsee Karkkilan Vaskijärven kylässä Asemankulman alueella lähellä Lopen kunnan rajaa. Alue sijoittuu Läyliäistentien varrelle.

Osoite: Läyliäistentie 1066

Toiminta sijoittuu hakijan omistamalle kiinteistölle Vaskijärven sora-alue 224-411-7-73 sekä MH-Kivi Oy:n omistamalle kiinteistölle Vuonteenmäen sora 224-411-7-104.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Maa-aineslain (MAL 555/1981) 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-aineslain 7 §:n perusteella maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

HAKEMUKSEN VIREILLETULO JA TÄYDENTÄMINEN

Hakemus on tullut vireille 16.11.2022.

LUPAHAKEMUKSEN SISÄLTÖ, HAKEMUKSESSA ESITETYT ASIAT

KUVAUS TOIMINNASTA

Hiekan ja soran kaivuu sijoittuu hakijan omistamalle kiinteistölle Vaskijärven sora-alue (224-411-7-73). Kaivun lisäksi alueella jalostetaan soraa seulomalla sekä osin murskaamalla. Alueen sora soveltuu betonisoraksi sekä muuhun käyttöön. Uuden maa-ainesluvan hakemisella pyritään jatkamaan alueen maa-ainesten ottoa ja hyödyntämään jo avatun alueen maa-ainesvaroja siten, että alueen pohjavesi- ja maisemanäkökohdat otetaan huomioon mahdollisimman hyvin. Erityisesti suhteellisen lähellä sijaitseva asutus on pyritty huomioimaan suunnittelussa, jotta asutukselle aiheutuisi mahdollisimman vähän haittaa toiminnasta.

Destian Vuonteenmäen sora-alueelle on myönnetty maa-aineslupa, jonka voimassaolo päättyy huhtikuussa 2025. Tämän luvan aikana alueella ei ole ollut soranottoa ennen vuotta 2023; syksyllä 2023 otettiin näyte-erä hiekkaa (alle 1000 k-m3) ja varsinainen toiminta on alkanut

toukokuun 2024 alussa. Maa-aineslupaa haetaan jokseenkin aikaisemman luvan mukaiselle alueelle; hieman on ottamisalueen (kaivu/ottoalueet, tukitoiminta-alue sekä materiaalien ja pintamaiden varastoalueet) rajauksia muutettu. Kaivu/ottoalueen osalta hakemus eroaa voimassa olevasta maa-ainesluvasta siten, että soranottoa on tarkoitus laajentaa lounaaseen noin 1,4 ha alueelle. Ottosuunnitelman mukaan kaivutasot ja toiminnan etenemissuunnat tulisivat pysymään samoina kuin aiemmassa suunnitelmassa. Destialla on alueelle toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa soran murskaukseen siirrettävällä murskauslaitoksella.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT, SOPIMUKSET JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Ympäristölautakunta on myöntänyt nykyisen voimassa olevan maa-ainesluvan alueelle 28.4.2015. Lupa on tullut lainvoimaiseksi Helsingin hallinto-oikeuden päätöksellä 3.3.2016.

Toistaiseksi voimassa oleva Vuonteenmäen ympäristölupa kiviaineksen murskaukseen on myönnetty 9.6.2016 ja se on tullut lainvoimaiseksi korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen jälkeen 1.10.2018. Soran murskausta jatketaan myönnetyn ympäristöluvan mukaisesti eikä sen uusimiselle ole tarvetta.

Voimassa olevassa Uusimaa-kaavassa 2050 Asemankulman soranottokeskittymän alueella on pohjavesialuumerkintä, muita merkintöjä tai varauksia ei alueelle ole osoitettu. Muita oikeusvaikuttavia kaavoja alueella ei ole. Aikaisemmassa Uudenmaan maakuntakaavassa kohteena olevalla alueella oli merkintä: Alue, jolla sijaitsee merkittäviä kiviainesvarantoja.

YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVOINTIMENETTELY (YVA)

Vuonteenmäen sora-alue on osa laajempaa Asemankulman maa-ainestenottoaluetta, jossa on ollut soranottoa jo pitkään. Alueella toimivien yritysten yhteistyönä tehtiin vuosina 2008-2009 YVA-lain mukainen ympäristövaikutusten arviointimenettely. YVA-prosessin jälkeen on tarkastelualueelle myönnetty muutamia maa-aineslain mukaisia ottolupia sekä ympäristölupia kiviaineksen murskaukseen, kuten Destia Oy:n maa-aineslupa 2015 ja ympäristölupa 2016. Haettu uusi maa-aineslupa vastaa pääosin Destian vuoden 2015 maa-aineslupaa.

TIEDOT ALUEEN YMPÄRISTÖSTÄ

Alueen maaperä ja luonto

Vuonteenmäen sora-alue sijaitsee alueen deltamuodostuman keskiosassa, maa-aines on hiekkaa ja soraa, jonka seassa esiintyy paikoitellen isompia kivenlohkareita. Kiinteistön Vaskijärven sora-alue (224-411-7-73) pohjoisosassa, joka pääosin jää ottamisalueen ulkopuolelle, esiintyy enimmäkseen keskikarkeaa hiekkaa. Ottosuunnitelman kaivualueella maa-aines on enimmäkseen soraista hiekkaa, jonka välissä on soraisia ja kivisiä kerroksia. Tutkimuksissa ei ole havaittu kallionpintaa alimman ottotason yläpuolella. Ottamisalueen itäosassa ottotoiminta on jo päättynyt ja pohjataso on noin +135. Ottosuunnitelman kaivu/ottoalueen länsiosassa on pohjan taso +135-136 aiemmin kaivetulla alueella. Vielä koskemattoman kaivualueen etelä- ja keskiosa on tasaista (korkeustaso +148-149), pohjoisosassa maastonmuodoissa on enemmän vaihtelua (+138-149). Ottamisalue ei kohoa ympäristöään korkeammalle eikä soranoton jatkamisella ole juurikaan vaikutuksia kaukomaisemaan.

Soranotto sijoittuu ottamisalueen keski- ja länsiosaan, itäosan alueella sora on kaivettu aikaisemman luvan aikana ja sitä käytetään ainoastaan varastointiin. Varsinaisella kaivualueella on vielä puustoa noin 3 ha:n alueella ja pintamaat poistamatta 6 ha:n alueelta. Kaivualueella otto

on tähän mennessä edennyt länteen päin siten, että sora on otettu reilun hehtaarin kokoiselta alueelta. Vuonna 2009 tehdyn luonto- ja kasvillisuus selvityksen mukaan Destian Vuonteenmäen sora-alue on pääosin nuorta istutettua männikköä ja harvennettua talousmetsää.

Maa-aines lupahakemusta varten tehtiin toukokuussa 2022 uusi luontotyyppi-, kasvillisuus- sekä pesimälinnustoseelvitys. Siinä todetaan, että itäosan vanha ottoalue on hyvin niukkalajista tai kasvitonta, mutta kuopan reunat ovat metsittymässä. Muutoin iso osa ottoalueesta on avohakattu ja osittain raivattu sekä pintamaat poistettu. Alueen länsipuolella kasvava metsä on monotonista 25-30 vuotiasta männikköä, joka on harvennettu muutama vuosi sitten. Pesimälinnusto on niukka eikä alueella havaittu erityisiä luontoarvoja.

Lähin suojelualue sijaitsee sora-alueen pohjoispuolella noin kilometrin päässä (Lopen Isosuo). Muita Natura-alueita ovat alueen eteläpuolella noin 1,5 km päässä sijaitseva Vaskijärven metsä sekä koillispuolella noin 1,8, km etäisyydellä sijaitseva Maakylän-Räyskälän alue, joka osittain on myös harjusen suojeluohjelma-alueita.

Pohjavesiolosuhteet ja vesistöt

Ottamisalue sijaitsee Asemanseudun 2. luokan pohjavesialueella. Korkeimmillaan pohjaveden pinta on alueen pohjoisosassa eli pääasiallinen pohjaveden virtaussuunta on luoteesta kaakkoon ja pohjavesi purkautuu pääasiassa Santalansuon ja Sorttasuon alueille. Pohjavesialueen reunoilla pohjavesi tihkuu paikoin lähteinä maastoon. YVA-selostuksen mukaan vuosina 1993-2005 koko alueella pohjavesi on ollut korkeimmillaan tasolla +131,78.

Destian toimesta Vuonteenmäen sora-alueella on tehty säännöllistä pohjavesitarkkailua vuodesta 2011-2012 lähtien. Tarkkailutuloksista havaitaan, että pohjaveden pinta on länsipuolella sijaitsevilla tarkkailupisteissä korkeammalla kuin itäosan pohjavesiputkissa. Tarkkailuun kuuluvissa pohjavesiputkissa korkein vedenpinta on jäänyt alle +131 ja molemmissa talousvesikaivoissa alle +131,5. Pohjaveden tarkkailussa on havaittu ainoastaan luontaista vaihtelua. Soranotto on suunniteltu siten, että pohjavesitaso yläpuolelle jää vähintään 4 m suojakerros.

Alueen talousvesikaivot kartoitettiin kattavasti YVA-menettelyn yhteydessä vuonna 2009. Kaivoista noin puolet on rengaskaivoja. Kahta pohjoispuolella sijaitsevaa kaivoa lukuun ottamatta kaivot sijaitsevat Vuonteenmäen sora-alueen länsi-luoteispuolella, osa suhteellisen kaukana. YVA-arvioinnissa tarkasteltiin noin 60 ha:n alueella tapahtuvan soranoton vaikutusta. Tarkastelun perusteella on todettu, että soranoton vaikutuksesta virtausolosuhteissa voi pieniä paikallisia muutoksia tapahtua, mutta otolla ei ole vaikutusta rengaskaivoihin, koska pohjavesi virtaa kaivoista ottoalueelle päin.

Levoilampi (keskivedenpinta +132,6) on järvistä lähimpänä soranottoaluetta, se sijaitsee noin 250 m päässä ottamisalueesta pohjoiseen. Luoteessa sijaitsevaan Säynäislammiin etäisyyttä on noin 700 m. Harju/deltamuodostuman ympäristössä maasto on suovaltaista; Levoilammista pohjoiseen Lopen puolella on vanha turvetuotantoalue.

Ottamisalueen itäosan pohjoispuolella on pienialainen avosuo, jonka keskellä on kaksi umpeenkasvanutta pientä lampea. Soranottoalueen itäosaa tullaan käyttämään ainoastaan varastoalueena, joten ottotoiminnalla ei ole vaikutusta suon vesitasapainoon.

Asutus

Lähin asutus sijoittuu Säynäislammintien varrelle Vuonteenmäen sora-alueen länsipuolelle. Lähimmät asuintalot sijaitsevat noin 100-130 m etäisyydellä ottamisalueen rajasta. Varsinaisen kaivualueen reuna on muutaman kymmen metriä kauempana ja tämä reuna-alue toimii pintamaiden varastoalueena. Länsi-luoteispuolella on noin 350 m säteellä ottamisalueesta 14 asuintaloa, joista arviolta 6 on vapaa-ajan asuntoja. Pohjoispuolella sijaitsee yksi asuinrakennus noin 130 m etäisyydellä. Muihin asuinrakennuksiin tulee etäisyyttä yli 350 m.

MAA-AINESLUPAHAKEMUS, OTTOSUUNNITELMA JA TOIMINTA

Hanketiedot

- Hiekan ja soran ottaminen, kokonaismäärä 570 000 m³ltr.
- Teoreettinen ottomäärä keskimäärin 57 000 m³/v.
- Ottamisalue 14,5 ha, josta ottoalue/kaivualue 8,2 ha. Ottamisalueeseen kuuluu kaivualueen lisäksi tukitoiminta-alue sekä tuotteiden/jalosteiden ja pintamaiden varastointialueet.
- Lupa-aika 10 vuotta.
- Suunnitelman mukaan alin ottamissyvyys on +135,3 m (N2000). Pohjaveden suojaksi jää vähintään 4 m suojakerros.
- Ottosuunnitelman piirustukset (kartta-aineisto perustuu Destian 29.6.2021 tekemiin maasto- ja drone-mittauksiin, tämän jälkeen soraa on otettu alle 1000 k-m³, korkeusjärjestelmä N2000):
Nykytilanne 10.11.2022 (vastineen yhteydessä 18.4.2024 päivitetty piirustus eli karttaan lisätty mittakaavajana ja merkitty vanha pintamaakasa)
Lopputilanne (vastineen yhteydessä 18.4.2024 päivitetty piirustus eli karttaan lisätty mittakaavajana)
Poikkileikkaukset 10.11.2022

Ottosuunnitelma

Maa-aineslupahakemuksen ottosuunnitelma koskee lähestulkoon samaa aluetta kuin aikaisemman maa-aineslupan ottosuunnitelma, mutta rajauksia on kuitenkin hieman muutettu ja varsinaista kaivualueutta on laajennettu noin 1,4 ha lounaaseen. Suunnitelman mukaiset kaivutasot ovat aiemman suunnitelman mukaiset. Ottamista ei ole vaiheistettu; kaivu etenee nykyisestä kaivurintauksesta länteen ja luoteeseen, itäosassa ottotoiminta on päättynyt. Soranoton vaiheistuksesta ei olisi hyötyä, sillä ottoalueen pohjaa käytetään jalosteiden varastointiin ja soranlaadun vaihtelun vuoksi voi tulla tarve soranottoon eri puolilla kaivualueutta yhtä aikaa. Selvitysten perusteella kallion pinta jää ottotason alapuolelle, mutta mikäli pohjavedenpinnan yläpuolelle ulottuva kallio tulee vastaan, jätetään sen päälle noin metrin maakerros. Reuna-alueiden kaivu toteutetaan jälkihoidon luiskauksia jyrkempänä siten, että jälkihoidossa reunojen luiskakaltevuus 1:3 voidaan toteuttaa ottoalueen rajausta ylittämättä.

Toiminnan järjestäminen

Ottamisalue ja kaivu/ottoalue merkitään maastoon paalukepeillä ja lippusiimalla. Alue on nykyisin jo merkitty aiemmin myönnetyn maa-aineslupan mukaisesti; uuden luvan mukaisen toiminnan alkaessa alueen merkintä tullaan tarkistamaan. Työnaikaisista jyrkistä rintauksista varoitetaan työnaikaisilla, selvästi havaittavilla merkeillä. Ottamissuunnitelmassa on huomioitu, että kiinteistöjen rajalle ja Läyliäistentien reunaan jää riittävän leveät suojavyöhykkeet.

Kaivualueen raivausta ja pintamaiden kuorimista tehdään vaiheittain. Poistettava pintamaakerros (kerrospaksuus keskimäärin noin 0,8 m) käsittää humuskerroksen ja sen alla olevan rikastumiskerroksen. Pintamaat varastoidaan kaivualueen ulkopuolelle eli sen etelä- ja länsireunalle kaivualueetta ympäröiväksi valliksi. Tarvittaessa niitä voidaan varastoida myös kaivualueen sisällä viranomaisen antamien määräysten mukaisesti. Kaivualueen sisällä sijaitseva vanha metsittynyt pintamaakasa siirretään ottamisen edetessä. Aikaisemmin poistettuja pintamaita on sijoitettu valliksi Läyliäistentien reunaan (noin 9100 m³). Pintamaiden yhteismääräksi on arvioitu noin 50 000 m³.

Seulonta ja murskaus tapahtuvat kaivualueella ja niiden sijainti vaihtelee kaivun etenemisen mukaan. Jalostuslaitoksen paikan valinnalla pyritään estämään siitä aiheutuvan melun ja pölyn leviämistä ympäristöön. Murskauslaitos sijoitetaan kaivualueen itäosaan siten, että 300 m etäisyys asutukseen täyttyy. Tuotteiden/jalosteiden varastointi tapahtuu aluksi ottamisalueen itäosassa ja mahdollisesti myös ottoalueella, kun sinne syntyy riittävästi varastointitilaa.

Suunnittelualueelle on rakennettu ympäristöluvan määräysten mukainen tukitoiminta-alue, joka sijaitsee ottamisalueen pohjoisosassa. Tukitoiminta-alueen pohja on tiivis ja nesteitä läpäisemätön. Alueella on ainoastaan tilapäistä polttoaineen varastointia urakoiden aikana, kuormaaja joko tankataan muualla tai lavalla kuljetettavasta IBC-säiliöstä. Tilapäisesti siirrettävä polttoainesäiliö (1-3 m³, kaksoisvaipallinen, varustettu kiinteällä pumpulla ja ylitäytönestimellä) voidaan sijoittaa maaperäsuojatulle tukitoiminta-alueelle. Polttoaineiden, öljytuotteiden ja muiden ympäristölle haitallisten kemikaalien käsittely järjestetään siten, ettei aineita pääse maaperään. Kaivu- ja kuormaustoiminnan koneisiin tarvittavia kemikaaleja ei säilytetä alueella. Murskaustoiminnassa noudatetaan ympäristöluvan määräyksiä.

Liikenne ja toiminta-aika

Kulku ottamisalueelle tapahtuu Läyliäistentieltä, jonka liittymässä on lukittava puomi. Sorakuljetusten raskasta liikennettä on keskimäärin noin 30 käyntiä päivässä. Liikennemäärät vaihtelevat tuotannon ja maa-ainesten kysynnän mukaan; on myös pitkiä kausia, jolloin liikennettä ei ole. Alueelta kulkee työmaatie luoteeseen, joka yhtyy Levoinlammintiehen. Tällä tiellä ei ole muuta liikennettä tai läpikulkua ja kulku Levoinlammintien suunnasta estetään tarvittaessa. Uusia tiejärjestelyjä ei tarvita ottotoiminnan jatkuessa, sisäisiä työmaateitä muodostuu tarpeen mukaan.

Toiminta-ajat jatkossa olisivat vuonna 2015 myönnetyn maa-ainesluvan mukaiset. Maa-ainesten käsittely ja kuljetukset sekä muu ottamiseen liittyvä toiminta tapahtuisi maanantaista torstaihin klo 6-22 ja perjantaisin klo 6-20. Kiviaineksen murskauksessa noudatetaan ympäristöluvan määräyksen mukaisia toiminta-aikoja eli murskaus on sallittu maanantaista torstaihin klo 7-22 ja perjantaisin klo 7-20. Murskaus on kielletty juhannusaatosta heinäkuun viimeisen päivään asti.

Maa-aineksen kaivua ja jalostusta tehdään urakaluonteisesti eli toimintaa ei ole alueella jatkuvasti. Urakoiden (soran kaivuu varastokasaan sekä siihen liittyvä seulonta ja murskaus) määrä riippuu kysynnästä, yleensä niitä on 1-2 kpl vuodessa yhden urakan kestäessä tavallisesti 3-12 viikkoa. Kuormauksia ja kuljetuksia tehdään tasaisemmin ympäri vuoden.

Ympäristövaikutusten tarkkailu

Alueella tehtävässä pohjavesien tarkkailussa noudatetaan ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksymää tarkkailusuunnitelmaa 3.2.2017. Tarkkailua tehdään neljästä pohjavesiputkesta sekä kahdesta alueen länsipuolella sijaitsevasta rengaskaivosta. Tarkkailua on tarkoitus jatkaa tämä tarkkailusuunnitelman mukaan. Pinnanmittaus tehdään kaikista tarkkailukohteista 4 kertaa vuodessa (helmi/touko/elo/marraskuu) ja laatuanalyysi kerran vuodessa kaikista muista paitsi Tolppolan sora-alueen putkesta: laaja analyysi joka kolmas vuosi (tehty 2023) ja muina vuosina suppea analyysi. Tulokset toimitetaan Karkkilan ympäristönsuojeluviranomaiselle vuosittain.

Merkittävin melua aiheuttava toiminta on murskaus: sen ympäristöluvassa on annettu melun mittausta koskevia määräyksiä ja määräysten mukainen melunmittaussuunnitelma on laadittu 15.9.2017. YVA-menettelyn yhteydessä alueelle on myös tehty melumallinnuksia, joissa tarkasteltiin koko alueen kaikkien toimijoiden yhteismeluvaikutuksia.

Alueen jälkihoito

Lopullisen jälkihoidon yhteydessä kaikki koneet, laitteet ja tavarat poistetaan sekä tukitoiminta-alue puretaan. Tarvittaessa varmistetaan maaperän puhtaus. Jälkihoidolla alue palautetaan metsätalouskäyttöön. Varastoalueena käytettävän itäosan luiskat on jälkihoidettu luvanhaltijan (Morenia Oy/Metsähallitus) toimesta, joten nämä viranomaisen hyväksymät jälkihoidetut alueet on jätetty ottamisalueen ulkopuolelle. Kaivu/ottoalue muotoillaan mahdollisimman hyvin ympäristöön sopeutuvaksi. Etelä/länsi/pohjoisreunalle muodostuvat korkeuserot ovat 7-14 m, luoteisosassa pohjataso yhtyy ympäröivään maastoon. Reunaluiskat muotoillaan pääosin kaltevuuteen 1:3 tai loivemmiksi, kaltevuudessa voi olla myös vaihtelua, mikäli se eroosion kannalta on mahdollista. Lisäksi alueelle voidaan muodostaa kumpareita ja isoja kiviä hyödyntää maiseman elävöittämisessä. Mikäli soranotto toiminnan kannalta on mahdollista, voidaan alueen jälkihoito aloittaa jo toiminnan aikana muotoilemalla etelä- ja pohjoisosan luiskia. Alueen länsireunan ja kaivualueen pohjan jälkihoito tehdään viimeisenä. Alueen muotoilun jälkeen varastoidut pintamaat levitetään luiskiin ja pohjatasolle. Mikäli pintamaita ei ole riittävästi koko alueelle, voidaan viranomaisen antamalla hyväksymisellä tuoda puhtaita pintamaita muualta. Alue metsitetään ja istutukset tehdään metsänhoitoyhdistyksen suositusten mukaisesti, puulajiksi alueelle soveltuu mänty.

Hakijan arvio toiminnan vaikutuksista ympäristöön

Soranoton myötä paikallinen maisemakuva muuttuu, mutta kaukomaisemassa soranoton jatkaminen ei aiheuta merkittävää muutosta. Alueen välittömässä läheisyydessä saattaa toiminnan melu häiritä eläimiä, mutta meluhaittaa on vain työaikoina. Alue on vanhaa soranottoaluetta ja tavanomaista metsää. Istutusten myötä alue palautuu metsätalousalueeksi.

Eniten melua syntyy kiviaineksen murskauksesta, jonka ympäristöluvassa on annettu melua ja sen tarkkailua koskevia määräyksiä. Toiminta järjestetään siten, etteivät annetut melurajat ylity häiriintyvissä kohteissa. Seulonnasta ja murskauksesta aiheutuvan melun leviämistä rajoitetaan laitosten sijoittelulla, jalosteiden varastokasoilla sekä alueen reunalle muodostettavilla pintamaavalleilla. Murskauksesta etäisyys lähimpiin häiriintyviin kohteisiin on vähintään 300 m.

Kuivalla ja tuulisella säällä alueella syntyy myös pölyä. Merkittävin pölylaskeuma kohdistuu itse ottoalueelle tai sen välittömään läheisyyteen. Kastelulla ja toiminnan järjestelyillä voidaan vähentää pölyn leviämistä. Pölyn torjunnassa ei käytetä suolaa.

Kasvillisuuden ja sorakerroksen poistaminen voi lisätä pohjaveden pinnan tason vaihtelua ja myös laadun vaihtelu saattaa lisääntyä. Tilanne kuitenkin palautuu ottotoiminnan päätyttyä. Vuonteenmäen sora-alueen pohjaveden tarkkailun perusteella soranotolla ei ole ollut vaikutusta pohjaveteen. Polttoaineiden ja muiden kemikaalien käsittelyssä ja muussa toiminnassa tulee toimia vastuullisesti, tukitoiminta-alueen käyttö vähentää maaperän pilaantumisriskiä. Alueelle ei kerry hulevesiä, joten tarvetta ojitukselle ei ole.

ALOITUSLUPAHAKEMUS

Hakemus sisältää myös hakemuksen maa-ainesten ottamisen aloittamiseen ennen lupapäätöksen lainvoimaiseksi tuloa (MAL 21 §). Uudella luvalla on tarkoitus jatkaa maa-ainesten ottoa Vuonteenmäen sora-alueella. Aikaisemman maa-aineslupa lupa-aika on päättymässä ja Destia Oy:lle toimintamahdollisuuden keskeytyminen valitusprosessin ajaksi aiheuttaisi liiketaloudellista haittaa. Hakemus koskee lähes kokonaisuudessaan sellaista aluetta, jolle on jo aiemmin myönnetty maa-aineslupa. Hakemuksen mukainen soranotto täyttää maa-aineslain 3 ja 6 §:n mukaiset luvan myöntämisen edellytykset. Alueella on muutoinkin harjoitettu soranottoa pitkään eikä alueen ympäristössä ole tapahtunut sellaisia muutoksia, jotka olisivat vaikuttaneet luvan myöntämisen edellytyksiin. Hakemuksen mukaisen toiminnan aloittaminen ennen luvan lainvoimaisuutta ei vaikuta alueen käyttöön, aiheuta vahinkoa ympäristölle tai vaaranna yksityisiä tai yleisiä etuja. Hakija ei ole tehnyt esitystä aloitusvakuuden suuruudesta.

ASIAN KÄSITTELY

HAKEMUKSESTA TIEDOTTAMINEN

Vireillä olevasta hakemuksesta on kuulutettu Karkkilan kaupungin verkkosivuilla 16.2.-20.3.2023. Lisäksi tieto kuulutuksesta on lähetetty postissa lähialueen kiinteistöjen omistajille sekä julkaistu paikallislehdessä. Kirjallisen muistutuksen jättöaikaa jatkettiin 22.3.2024 asti.

LAUSUNNOT

Hakemuksesta pyydettiin lausunto Uudenmaan ELY-keskukselta sekä Lopen kunnalta. Lopen kunta ilmoitti, ettei anna lausuntoa. Muistutusten saapumisen jälkeen niissä esitettyjen näkemysten johdosta pyydettiin Uudenmaan ELY-keskusta täydentämään lausuntoaan erityisesti vesilain mukaisen lupatarpeen sekä muistutuksissa esille tulleen sora-alueella sijaitsevan suppakuoppajonon geologisen arvon (erikoinen luonnonesiintymä) osalta.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) lausunto

YVA-lausunnossa annettuja huomautuksia ELY-keskus kommentoi mm. seuraavasti: Hakemukseen liitetyistä tutkimustuloksista ilmenee, että lausunnossa mainittu havaintoputken asentaminen Levoilammen ja Destian pisteen HP1/TL väliselle alueelle sekä havaitun kalliokynnyksen laajuuden selvittäminen ei koske nyt hakemuksen kohteena olevaa aluetta. Näytepisteen HP1/TL kohdalla ei ole kalliokynnystä.

ELY-keskuksen lausunnossa todetaan, että luvan myöntämisen edellytyksistä säädetään maa-aineslain 6 §:ssä: *Lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa.* ELY-keskuksen käsityksen mukaan hanke ei ennalta arvioiden ole maa-aineslain 3 §:n 1. momentin 1-3 kohdassa mainittujen rajoitteiden vastainen,

mikäli se toteutetaan hakemuksessa esitetyllä tavalla. ELY-keskus myös katsoo, että hakemusiakirjat ovat esimerkilliset ja maa-ainesten ottamisesta annetun asetuksen (926/2005) mukaiset. Suunnitelmakarttoihin tulee kuitenkin lisätä mittakaavajana. Hakemukseen liitetty luontoselvitys on asianmukaisesti tehty.

Maa-ainelain 3 §:n 1. momentin 4. kohdan rajoitteen (vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen) arvioinnissa ELY-keskus tuo esille seuraavia seikkoja. Suunniteltu ottamisalue sijaitsee 2 luokan pohjavesialueella, jota ei käytetä toistaiseksi yhdyskunnan vedenhankinnassa, mutta sillä on merkitystä alueen kiinteistöjen talousveden saannille. Täten ottamisalueen suunnitelman ja toiminnan on oltava sellaiset, että niiden perusteella saadaan täysi varmuus siitä, ettei hanke aiheuta ympäristön pilaantumista eikä pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Seulontalaitoksen asianmukaisesta pohjavesisuojuuksesta on huolehdittava eikä alueella saa käyttää pölyntorjuntaan suolaa. ELY-keskuksen käsitys on, ettei tukitoiminta-alueen periaatekuva ole voimassa olevan ympäristöluvan mukainen, ja katsoo, että hakemusta on tältä osin täydennettävä ympäristöluvan määräyksen 17 mukaisesti (katettu tukitoiminta-alue, alustalta tulevat valumat johdettava umpisäiliöön tai käsiteltävä siten, ettei niistä aiheudu pohjaveden pilaantumisvaaraa). ELY-keskus toteaa myös, että vedenhankintaan soveltuvilla pohjavesialueilla on yleisesti määrätty, että ”alueella mahdollisesti esiintyvän kalliopinnan päälle on jätettävä vähintään 1-2 m paksuinen maakerros”. ELY-keskus muistuttaa, että kalliopinnan ja pohjavesipinnan päälle jätettävän maakerroksen tulee olla häiriintymätön.

ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue muistuttaa, että seututien suoja-alue ulottuu 20 m etäisyydelle maantien keskilinjasta. Tällä alueella ei saa pitää rakennusta, rakennelmaa tai laitetta eikä tehdä sellaista kaivutyötä, josta voi aiheutua vaaraa tai haittaa liikenteelle tai tienpidolle. Maa-ainesottotoiminnan tulee tapahtua kokonaan tämän suoja-alueen ulkopuolella. Hakijan tulee huolehtia, ettei maa-aineksia kulkeudu Läyliäistentielle ja että kulkeutuneet ainekset puhdistetaan välittömästi. Pöly ei saa haitata tai vaarantaa liikennettä ja, mikäli tielle kulkeutuu silmin havaittavaa pölyä, tulee toiminta keskeyttää ja ryhtyä toimiin pölyämisen estämiseksi. Maa-ainesajoon tarkoitetun liittymän päällystelipan on oltava 25 m pituinen (odotustila). Mikäli liittymän odotustilaa ei ole päällystetty, tulee sen toteuttamiseksi hakea työ lupa Pirkanmaan ELY-keskuksesta. Hulevesien ja puhdistettujen jätevesien johtamiseen maantien sivuojaan ELY-keskus suhtautuu pääsääntöisesti kielteisesti.

Uudenmaan ELY-keskus saa tiedot pohjaveden tarkkailutuloksista, mutta olisi hyvä saada laatutulokset suorasiirtona suoraan laboratorion pohjavesitietojärjestelmä Povetiin.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) täydennyslausunto

Vesilain lupatarpeesta ELY-keskus lausuu seuraavasti:

Lausunnossaan ELY-keskus ilmoitti, että sen käsityksen mukaan hakemuksen mukainen ottotoiminta ei enakkoon arvioiden aiheuta vesilain 3:2 §:n tarkoittamia seurauksia (pohjaveden laadun tai määrän muutos), mikäli ELY-keskuksen lausunnossa esittämät asiat otetaan hankkeessa huomioon. Tällöin hakemuksen mukaiselle otolle ei ole maa-ainelain 3 §:ssä tarkoitettua estettä (pohjaveden laadun tai määrän vaarantuminen).

Täydennyslausunnossaan ELY-keskus toteaa, että Vuonteenmäen alueella on maa-ainesten oton vaikutuksia pohjaveteen seurattu vuodesta 1993. Alueella on hyvin kattavasti pohjaveden havaintoputkia ja myös joitakin talousvesikaivoja on ollut seurannassa. Tulosten perusteella pohjaveden pinta on vaihdellut vuodenaikojen perusteella noin 1 – 1,2 m ja laatu on pysynyt

melko vakaana. Alueella suoritettujen tutkimusten ja kairausten sekä pohjavesiseurannan perusteella myös pohjaveden virtaussuunta on tiedossa. ELY-keskuksen käsitys on, ettei hakemuksen mukainen ottotoiminta ennakkoon arvioiden aiheuta vesilain 3:2 §:n tarkoittamia seurauksia. Se painottaa kuitenkin säännöllisen seurannan tärkeyttä koko Vuonteenmäen alueella.

Destian sora-alueen pohjoisosassa sijaitsevasta suppajonosta ELY-keskus lausuu seuraavaa: ELY-keskus viittaa mm. POSKI-projektin (Pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittamisprojekti) tuloksiin ja toteaa, että Vuonteenmäki on paikallisesti jokseenkin merkittävä harjualue, jossa on ollut jo parikymmentä vuotta maa-ainesten ottoa. Alueella ei ole maakunnallista taikka valtakunnallista merkitystä, eikä sitä myöskään ole huomioitu maakuntakaavatasolla. Hakemuksen tarkoittama alue on luokiteltu osittain soveltuvaksi maa-ainesten ottoon eikä hakemuksen mukainen ottaminen ennalta arvioiden aiheuta muutoksia pohjaveden laadussa tai määrässä. Näiden seikkojen perusteella ELY-keskus arvioi, että alueen pohjoisosassa kulkeva peräkkäisten supprien muodostama jäätikköjokuoma voisi alueella tehtyjen objektiivisten tutkimusten perusteella kuulua maa-ainelain 3 §:n tarkoittamiin erikoisiin luonnonesiintymiin. Koska kyseessä kuitenkin on paikallista arvoa omaava kohde, voi lupaviranomainen harkita kyseisen luonnonesiintymän (suppajonon) rajaamista ottamistoiminnan ulkopuolelle. Rajaus on hyvä tehdä siten, että se noudattaa luonnollisia muotoja alueella, esim. korkeuskäyriä apuna käyttäen. Joka tapauksessa ottamisen jälkeen paikalle jää muistoksi kulissit entisestä deltasta ja sen syöttöharjusta, millä voi olla tieteellisen tutkimuksen kannalta merkitystä.

MUISTUTUKSET

Määräaikaan mennessä saapui 4 hakemuksen johdosta tehtyä muistutusta.

Muistutus 1 (*metsäkiinteistö noin 250 m etäisyydellä kaivualueen rajasta*)

Muistuttaja on loma-asukas Lopen Pilpalan kylässä ja muistutuksessaan hän viittaa Lopella käsiteltyyn maa-ainelupakäsittelyyn sekä sen yhteydessä tehtyyn muistutukseen. Muistuttaja tuo esille sen, että Vaskijärvellä, jossa on runsaasti soranottoa, tulisi maa-aineliiketoimintaa vaihteistaa niin, että se toimisi ympäristön kannalta kestävästi ja sopusoinnussa vakituisen ja vapaa-ajan asumisen kanssa. Ympäristön tilaa tulee tarkkailla säännöllisesti mittauksin ja maisemointi suorittaa ennallistaen ja asutus huomioiden.

Muistutus 2 (*paikallinen kyläyhdistys: kyläläisten asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen*)

Vaskijärveläiset ry esittää mielipiteenään Destian maa-ainelupahakemuksesta seuraavaa: Asemanseudun pohjavesialueella maa-ainestenoton yhteydessä tehdyssä pohjavesitarkkailussa on havaittu paikoin runsasta sameutta ja korkeita rauta- ja mangaanipitoisuuksia. Muutamat asuinkiinteistöt ovat joutuneet teettämään porakaivon kaivon kuivumisen vuoksi, ja omistajien käsityksen mukaan kaivojen kuivumisen syynä on soranotto. Yhdistyksen näkemyksen mukaan ottamisalueelta ei ole luotettavaa tietoa pohjaveden korkeustasoista, virtaussuunnasta tai suojakerroksen paksuudesta alimmalla ottotasolla etenkin, kun kyse on laajasta soranottoalueesta eikä itse ottamisalueella ole yhtään pohjavesiputkea. Muistutuksessa viitataan Jukka-Pekka Palmun väitöskirjan tietoihin vuodelta 1999 ja näiden tietojen pohjalta arvioidaan, että hakemuksen mukainen kaivu ulottuisi hienojakoiseen pohjakerrostumaan, mikä saattaisi pitkäkestoisesti vaikuttaa pohjaveden määrään ja laatuun.

Muistutuksessa tarkastellaan myös Säynäislammin ja Levoilammin vedenpinnan korkeutta ja viitataan YVA-lausuntoon todeten lopuksi, ettei YVA-lausunnossa todettu edellytys toteudu. Yhdistys toteaa myös YVA-lausunnosta käyvän ilmi, että pohjavesialueella sijaitsevien suppalampien ja Läyliäistentien välisellä alueella on ollut kyllästämö, mutta hakemuksessa tai sen ottamissuunnitelmassa ei esitetä selvitystä tai arviota pilaantuneen maa-aineksen esiintymisestä. Edellä mainittuihin seikkoihin viitaten yhdistys esittää, että hakijalta tulee edellyttää ottamisalueen maaperän puhtausselvitystä, riittävän kattavaan havaintoputkiverkostoon ym. perustuvaa alueen hydrogeologista kartoitusta sekä selvitystä aikaisemman maa-ainesoton vaikutuksista talousvesikaivoihin. Näiden selvitysten ja kartoitusten puuttuessa tulee yhdessä Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa harkita vesilain mukaisen luvan vaatimista hankkeelta ennen maa-ainesluvan käsittelyä.

Lisäksi yhdistys katsoo, että luontoselvitys on puutteellinen, koska hakijan teettämässä luontoselvityksessä ei ole otettu kantaa maa-aineslain tarkoittamiin erikoisiin luonnonesiintymiin, jollaisena voidaan pitää ottamisalueella ja sen pohjoispuolella olevaa suppakuoppien jonoa. Se ilmentää mannerjään vetäytymisvaiheita Vuonteenmäellä ja sen säilyttämistä tulee arvioida. Selvityksessä ei myöskään ole arvioitu vaikutuksia alueen ulkopuoliseen luontoon: Hakemuksessa ei ole mainittu läheisyydessä sijaitsevaa Vaskijärven osayleiskaavan luontoselvityksessä mainittua metsälain 10 §:n mukaista tärkeää suoelinympäristöä eikä luontokohteiksi rajattua Pikkulammin tai Säynäislammin suota.

Yhdistys myös kiinnittää huomiota siihen, että toiminnanharjoittaja hakee lupaa ikään kuin varastoon ja vetoaa aikaisemman luvan myöntämisedellytyksiin, vaikka kyseessä on uusi lupaprosessi. Yhdistys katsoo, ettei hakija ole esittänyt perusteltua syytä ottotoiminnan aloittamiselle ennen lainvoimaista päätöstä, joten hakijalle ei tule myöntää lupaa toiminnan aloittamiseen ennen lainvoimaista päätöstä. Aloitusluvan myöntäminen tekisi sen sijaan muutoksenhaun hyödyttömäksi.

Muistutus 3 (loma-asunto noin 800 m etäisyydellä kaivualueen rajasta)

Muistuttaja esittää hakemuksen johdosta seuraavaa:

Ympäristölautakunnan tulee edellyttää MURAU-asetuksen (800/2010) mukaisesti, että kivenmurskaamo sijoitetaan vähintään 300 m etäisyydelle asuinrakennuksista, piha-alueista ja muista häiriintyvistä kohteista. YVA-lausunnossa on yhteysviranomaisen arvioinut, että melu saattaa aiheuttaa häiriötä mm. loma-asutukselle. Sääolosuhteista riippuen melu- ja pölyhaitat kantavat 300 m kauemmas. Melu- ja pölyhaittojen ehkäisemiseksi tulee toiminta-aika rajoittaa seuraavasti: työaika arkisin klo 8-18, lauantaisin klo 9-16, toiminnan täysikielto juhannuksesta heinäkuun loppuun. Hakemuksessa esitetty ottotoiminnan kesto ja ottomäärä ovat alueen maankäytön suunnittelutilanne huomioiden vahvasti ylimitoitettuja eikä niihin tule myöntää lupaa. Ottamissuunnitelma ei perustu paikallisiin maankäyttösuunnitelmiin, kuten Karkkilan kaupungin yleiskaava, tai maakuntakaavaan, jossa aluetta ei ole merkitty maa-aineshuollon kehittämisalueeksi.

Muistuttajan näkemys on, ettei hakijalle ei tule myöntää lupaa aloittaa toiminta ennen lainvoimaista päätöstä. Maa-ainesluvan pitäminen "varastossa" ja aiemmin myönnettyyn lupaan vetoaminen luvan myöntämiseksi, ovat menettelyinä epäasiallisia ja kohtuuttomia häiriintyvälle asutukselle ja luonnolle. Muistuttaja pitää hakemuksen luontoarviota ylimalkaisena ja katsoo, ettei hakija halua sitoutua ympäristöasioissa tavanomaisiin tarkastusmittauksiin, kuten

pohjaveden korkeuden seuranta, eikä vapaaehtoisesti esitä ympäristön kannalta siedettäviä työaikoja. Hakija ei ole varmistanut hyväksyttävien suoja-alueiden tai syvyyksien laajuutta eikä mainitse mitään ennallistamisesta tai kerro yrityksen sisäisistä laatuksiteereistä. Hakemuksessa viitataan YVA-selvitykseen, jonka selvitykset ovat keskeneräisiä, puutteellisia ja vanhentuneita.

Muistutuksessa mainitaan, että Asemanseudun pohjavesialueen tarkkailussa on havaittu paikoin runsasta sameutta ja korkeita rauta- ja mangaanipitoisuuksia. Maa-ainesten otto on arvioitu merkittäväksi riskitekijäksi Asemanseudun pohjavesialueella. Ympäristölautakunnan tulee edellyttää hakijalta selvitystä maaperän puhtaudesta, koska tiedetään alueella sijainneen kyllästämön. Tulee myös vaatia mittauksilla ja muilla tutkimuksilla tehtävää hydrologista kartoitusta riittävän kattavasta havaintoputkiverkostosta. Lisäksi hakijan tulee antaa selvitys aiemman maa-ainestenoton vaikutuksista talousvesikaivoihin aiemmin tapahtuneen kaivojen kuivumisen johdosta. Talousvesikaivot tulee saattaa valvonnan piiriin.

Muistuttaja katsoo, että ympäristölautakunnan tulee yhdessä Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa harkita vesilain mukaisen luvan vaatimista. Koska itse ottamisalueella ei ole yhtään pohjavesiputkea, ei ottamisalueelta ole luotettavaa tietoa pohjaveden korkeustasoista, virtaussuunnasta tai alimman kaivutason alle jäävän suojakerroksen paksuudesta. Viitaten Jukka-Pekka Palmun väitöskirjaan vuodelta 1999 muistuttajan mukaan hakemuksen mukainen kaivu ulottuisi hienojakoiseen pohjakerrostumaan, mikä saattaisi pitkäkestoisesti vaikuttaa pohjaveden määrään ja laatuun. Ylimoitettu maa-ainesto pohjavesialueen kaakkoisosissa (pohjavesivirtauksen alajuoksulla) saattaisi muuttaa pohjavesivirtausten painetta ja ajan oloon voimistaa pohjaveden virtausta sekä pienentää suppalampien veden määrää. Säynäislammin vesimäärän lasku on havaittavissa pitkäaikaisena trendinä ja se on voimistunut muutaman kymmenen vuoden aikana. Maa-ainesten oton lisääntyminen lisää suppalampien kuivumisriskiä. Muistuttajan mielipiteen mukaan maa-ainesten otto tulee sallia vain kapealti Läyliäistentien varressa, lähinnä jo otetun alueen maisemointina. Ottamisaluetta tulee rajata siten, että mannerjään vetäytymisvaiheita osoittava Vuonteenmäen suppakuoppien jono säilyy ehyenä.

Lopuksi muistuttaja esittää päättäjille mielipiteitään ja näkemyksiään, jotka liittyvät Vaskijärven Asemanseudun soranoton ja murskausten lupahakemusprosesseihin, niissä käsiteltävien hakemusten laatuun sekä päätöksentekoon.

Muistutus 4 (karkkilalainen, ei lähinaapuri)

Muistutus on saapunut 20.3.2024 ja sitä on täydennetty 8.4.2024.

Muistutukseen liitetyt dokumentit:

- Tarkastuspöytäkirja 6.10.2015 Aloitustarkastus
- Tarkastuspöytäkirja 25.10.2017 Aloitustarkastus
- Tarkastuspöytäkirja 1.11.2017
- Pintamaan varastointisuunnitelma 2.11.2017
- Tarkastuspöytäkirja 13.11.2017
- Tarkastuspöytäkirja 21.11.2017
- Peruslupamääräykset PLUS 16.2.2014

Muistutuksessa on tuotu esille mm. seuraavat asiat:

Muistuttaja kysyy, mitä ottamissuunnitelman kohdassa 1.1. ”Yleistä” hakemuksen kuvauksessa käytetty ilmaisu ”hieman muutettu” tarkoittaa? Hän myös toteaa, että hakemuksen mukainen

ottamisalue laajenee pyöreät 200 metriä länteen nykyisellään käytössä olevasta alueesta. Hakemuksen ottosuunnitelmaa muistuttaja pitää epätäydellisenä, koska piirustuksesta puuttuu mm. olemassa olevia pintamaavarastoja. Myös pohjavesiputkikartasta puuttuu joitakin olemassa olevia pohjavesiputkia.

Muistuttaja myös toteaa, että mm. muistutuksen liiteaineiston perusteella tulee ottaa huomioon se, ettei Destia ole noudattanut pintamaan varastoinnin osalta aikaisempia lupamääräyksiä. Pintamaita ei ole varastoitu länsireunalle asutuksen suojaksi voimassa olevan luvan edellyttämällä tavalla eikä ole tarkoitus varastoidakaan. Muistuttajan mukaan tämä käy ilmi Destian toimittamasta alueen pintamaiden varastointia koskevasta selvityksestä. Pintamaita varastointiin lupapäätöksen vastaisesti Läyliäistentien reunaan ottamatta huomioon sitä, ettei sorakuopan melulta tarvitse suojata liikennettä, vaan lupamääräysten tavoite on suojata asutusta.

Muistuttajan näkemys on, että tienreunassa Destian tavoite on kaivaa maa-aines pois pystyjrkästi aina pintamaavarastokarheeseen asti, minkä jälkeen koko luiska toteutetaan pintamaista. Lupamääräysten edellyttämä 10 metrin etäisyys ottojyrkänteen ja pintamaiden varastokarheen välille tarvitaan luiskan loivennukseen kaltevuuteen 1:3 ja pintamaat levitetään loivennetun luiskan ja pohjan päälle. Tarkastuksessa ei ole hyväksytty lupamääräysten vastaista pintamaiden varastointipaikkaa (tarkastuspöytäkirja 21.11.2017 kohta johtopäätökset). Mittauksissa 2017 on puolestaan hyväksytty ainoastaan poistetun pintamaan määrä. Destian koko aluetta koskeva pintamaiden varastointisuunnitelma hän pitää lupapäätöksen vastaisena.

Muistuttajan näkemyksen mukaan hakemuksen suunnitelmassa käytetyn ilmaisun ”maisemointi” tilalla tulee määräyksissä käyttää ilmaisua jälkihoito, koska se on paljon velvoittavampi (viittaus liitteenä olevaan peruslupamääräyskokonaisuuteen). Hänen mielestä paahderinteet eivät sovi pohjavesialueille. Hän huomauttaa myös, että pintamaat eivät ole kaivannaisjätettä, vaan uusiokäyttöraaka-aine, joka käytetään alueen jälkihoidossa pohjaveden säilymiseksi juomakelpoisena sekä tulevan metsän kasvualustana.

Muistuttajan näkemys on, että Peruslupamääräyksien mukaisesti toimien ja niitä valvoen alueelle ei tarvitse tuoda pintamaita muualta, koska alueen omat pintamaat riittävät. Suunnitelmassa varastoalueeksi merkitty alueen itäosa on vain osa Morenian (Metsähallitus) entisestä ottoalueesta: Tällä alueella on vielä hyödynnettävää soraa ja sen luoteis-pohjoiskulmassa oleva välppäkivikasa tulee hyödyntää.

Muistutuksessa huomautetaan myös, että pohjaveden pinnankorkeuden vaihtelussa tulee ottaa huomioon sora/hiekkakerroksen ohentumisen aiheuttama vaikutus pohjaveden pinnankorkeuden vaihteluihin ja sen nopeutumiseen. Muistuttaja ihmettelee myös: ”Miksi Ns. Tolppolan alueen putki ei sovellu näytteenottoon? Osoittaako, että pohjaveden virtaussuunta ei ole kaivoilta ottoalueelle päin? Vaan se on ottoalueelta kaivoille päin?”

Lopuksi muistuttaja katsoo, että epäselvyyksien minimoimiseksi tulee Peruslupamääräykset, tai ainakin aikaisemmat lupamääräykset, asettaa lupamääräyksiksi. Valvonnan selkeyttämiseksi ja helpottamiseksi tulee alueelle aikaisemmin asetetut määräykset säilyttää lupamääräysten lähtökohtana; ympäristölautakunnan kesäkuussa 2013 päivittämät yleiset lupamääräykset tulee pitää voimassa eikä alueelle tule laatia kokonaan uusia lupamääräyksiä.

HAKIJAN VASTINE

Vastaus Uudenmaan ELY-keskuksen lausuntoon

Destia toteaa vastauksessaan, että ELY-keskuksen lausunto puoltaa luvan myöntämistä. Se on pitänyt hakemusta riittävänä ja asianmukaisena, joten siltä osin hakijalla ei ole lausunnosta kommentoitavaa. Hakija toimittaa liitteenä piirustukset 1 ja 2, joihin on lisätty ELY-keskuksen pyytämä mittakaavajana, ja ne korvaavat hakemuksen liitteenä olleet piirustukset 1 ja 2. Lisäyksen johdosta ei piirustusten päivämäärää (10.11.2022) ole kuitenkaan muutettu.

Lupa-alueen maaperätutkimuksissa ei ole havaittu kallion pintaa suunnitellun ottotason yläpuolella, mutta hakemuksessa on esitetty, että mikäli jossain kohtaa kallio ilmenisi, sen päälle jätetään noin metrin maakerros. Pohjaveden suojaksi jää kaikissa tapauksissa vähintään 4 m maakerros, mikä on myös voimassa olevan maa-ainesluvan mukainen. Seulonta järjestetään niin, ettei toiminnasta aiheudu vuotoja maaperään. Ympäristöluvassa on annettu useita määräyksiä maaperän ja pohjaveden suojelusta ja häiriötilanteisiin varautumisesta. Pölyntorjuntaan ei käytetä suolaa, tästä on määrätty ympäristöluvassa. Voimassa olevan luvan aikana Vuonteenmäen alueella on ollut toimintaa erittäin vähän eli ensimmäisen kerran on ollut pienimuotoista ottamista vasta vuonna 2023. Murskausta ei ole tehty lainkaan. Tästä syystä tukitoiminta-aluetta ei ole toistaiseksi rakennettu katetuksi, mutta se tullaan kattamaan ympäristöluvassa määrättyjen mukaisesti. Pääsääntöisesti polttoainetta ei varastoida alueella, kuormaaja tankataan joko muualla tai henkilöauton lavalla kuljetettavasta IBC-säiliöstä.

ELY-keskuksen L-vastuualueen lausuntoon hakijalla ei ole kommentoitavaa.

Vastaus Uudenmaan ELY-keskuksen täydennyslausuntoon

Hakijalle annettiin mahdollisuus vastineen antamiseen Uudenmaan ELY-keskuksen lausunnon, etenkin siinä esitetyn suppajonon geologista arvoa (paikallinen erikoinen luonnonesiintymä) kokevan näkemyksen johdosta. Hakija toteaa vastauksessaan seuraavaa:

Hakija katsoo, että maa-ainesluvan myöntämisen edellytykset ovat olemassa alkuperäisellä kaivualueen rajauksella eikä objektiivisia perusteluita suppajono-alueen rajaamiselle pois ole olemassa, subjektiivisin perustein tehdyt päätökset eivät kuulu hyvään hallintoon.

Kaikki kiinteistöä 244-411-7-73 koskevat aiemmat maa-ainesluvut, myös voimassa oleva lupa, on myönnetty samalle rajaukselle kuin käsittelyssä oleva lupahakemus. Viimeisimmät luvat (2002 ja 2015) on myönnetty ELY-keskuksen viittaaman POSKI-projektin toteutusaikaan (1998-2004, raportti 2006) tai sen jälkeen. Suppakuoppia ei ole missään viranomaislausunnoissa pidetty sellaisena maa-aineslain tarkoittamana erikoisena luonnonesiintymänä, joka olisi maa-ainesluvan myöntämisen esteenä. Geologian tutkimuskeskus (GTK) YVA-prosessissa antamassaan lausunnossaan (12.6.2009) on pitänyt hyvänä rajallisten soravarojen ottamisen keskittämistä YVA-suunnitelmissa esitetyllä tavalla. Hakija kummeksuu sitä, että suppakuoppien geologinen arvo voi vaihtua edellisiin lupakausiin nähden pelkästään yksityishenkilöiden esittämien mielipiteiden perusteella ilman, että geologisesta arvosta on esitetty mitään uutta tutkimustietoa.

YM:n julkaisussa 2020:24 (Maa-ainesten ottaminen) määritellään seuraavasti: *”Maa-aineslain tarkoittamia erikoisia luonnonesiintymiä voivat olla sekä geologiset että biologiset esiintymät. Erikoisen luonnonesiintymä poikkeaa tavanomaisesta esimerkiksi visuaalisilta, geologisilta tai*

biologisilta ominaisuuksiltaan. Erikoisuutta ilmentävät esiintymän harvinaisuus tai uhanalaisuus. Esiintymää voidaan pitää erikoisena esimerkiksi, jos sen muoto, rakenne tai syntyhistoria eroavat alueen muista vastaavista esiintymistä. Esiintymän biologiset ja geologiset tekijät korostavat usein toistensa erikoista luonnetta ja merkitystä. Erikoisilla luonnonesiintymillä on usein luonnontieteellistä, maisemallista ja opetuksellista merkitystä.”

Suppakuoppien alueella ei tällä hetkellä ole maa-ainelain tarkoittamaa biologista arvoa omaavaa kasvillisuutta, koska alue on jo valmisteltu ottamiskäyttöön ja puusto/kasvillisuus poistettu. Hakemusta koskevassa lausunnossaan ELY-keskus ei esitä suppakuoppien rajaamista kaivualueen ulkopuolelle ja pitää hakemusasiakirjoja, ml. luontoselvitys, asianmukaisina. ELY-keskuksen täydennyslausunnossa todetaan, että alueella ei ole maakunnallista taikka valtakunnallista merkitystä, eikä sitä myöskään ole huomioitu maakuntakaavatasolla.

Vastine muistutukseen 1

Destia kommentoi muistutusta 1 seuraavasti: Muistutuksen liitteenä on Ajosmäki Oy:n maa-ainesten ottohanketta, joka sijoittuu Lopen puolelle, koskeva muistutus. Destian hankkeella ei ole yhteisiä vaikutuksia kyseisen hankkeen kanssa.

Vastine muistutukseen 2

Vaskijärveläiset ry:n esittämiin pohjavesiolosuhteita, maaperän puhtautta ja aikaisemman toiminnan vaikutuksia talousvesikaivoihin koskeviin selvitysvaatimukseen Destia vastaa seuraavasti:

Asemankulman seudun hydrogeologiaa on tarkastelu YVA-arvioinnissa, joka koski neljää soranottohanketta yhteisesti ja oli siis yksittäisessä maa-ainelupaharkinnassa tehtävää arviointia laajempi. YVA-menettelyn tulokset on huomioitava lupamenettelyssä. Pohjaveden pinnankorkeuksia on tutkittu kattavasti; hakemuksen liitteessä on esitetty yhteenveto pohjaveden havaintopisteistä ja havaituista pinnankorkeuksista Destian lupa-alueella ja sen ympäristössä. Havaintojen perusteella pohjaveden virtaussuunta on pohjoisesta etelään. Näin ollen pohjaveden virtaussuunta on Säynäislammista, Levoilammista ja ympäristön talousvesikaivoista hakijan lupa-alueen suuntaan ja tältä alueelta etelään. Pohjavesi ei siis virtaa hakijan lupa-alueelta talousvesikaivojen suuntaan.

Tällä hetkellä hakija tarkkailee pohjaveden pintaa ja laatua neljästä pohjavesiputkesta ja kahdesta talousvesikaivosta voimassa olevan maa-aineluvan mukaisesti. Tarkkailuun ei esitetä muutoksia. Uudenmaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan esitetyt pohjavesitiedot ja tarkkailu ovat riittävät. Pohjavesitarkkailussa kuluvana lupakautena ei ole havaittu korkeita sameus-, rauta- tai mangaaniarvoja eikä muuta poikkeavaa. Pinnankorkeus vaihtelee jonkin verran luontaisesti, mutta kaiken kaikkiaan taso on pysynyt vakaana. Destian tarkkailun havaintopisteissä ei ole nähtävissä muutosta pohjaveden määrässä. YVA-selostuksessa 2009 on arvioitu kaivojen ajoittaisen veden vähyyden johtuvan pohjaveden pinnan luontaisesta vaihtelusta ja kaivojen pienestä varastotilavuudesta. Destian ottoalue ei ulotu Vaskijärveläiset ry:n muistutuksessa mainitulle entisen kyllästäjän alueelle. Kyllästäjän toimintahistoriaa on kuvattu myös Asemankulman YVA-selostuksessa.

Vaatimukseen harkita lupakäsittelyn yhteydessä vesilain mukaisen luvan tarvetta Destia vastaa seuraavasti. Eri toimijoiden maa-ainelupahakemukset ovat olleet lausunnolla Uudenmaan ELY-keskuksella eri vuosina, eikä ELY-keskus ole edellyttänyt miltään hankkeelta vesilain mukaista

lupaa aiemmin. Mikäli otto edellyttäisi vesilain mukaista lupaa, olisi luvan tarve todennäköisesti tuotu esiin myös YVA-arvioinnin yhteydessä.

Luontoselvitystä koskeviin Vaskijärveläiset ry:n kommentteihin Destia toteaa, että Uudenmaan ELY-keskus on pitänyt luontoselvitystä lupaharkinnan kannalta riittävänä ja asianmukaisena. Destian lupa-alue tai sen toiminnan vaikutukset eivät ulotu Vaskijärveläiset ry:n muistutuksen kuvassa 2 esitettyihin luontokohteisiin. Suppakuoppien geologinen arvo on arvioitu aiempien lupaharkintojen sekä YVA-menettelyn yhteydessä. Hakemusta koskevassa ELY-keskuksen lausunnossa ei suppia ole pidetty maa-aineslain tarkoittamana erikoisena luonnonesiintymänä, joten maa-ainelupa tulee myöntää.

Vaskijärveläiset ry esittää näkemyksensä, että Destian hakemalle maa-ainesten otolle ei tule myöntää lupaa aloittaa toiminta ennen lainvoimaista päätöstä. Vastauksessaan Destia toteaa, että lupaa haetaan kiinteistölle, jolla on voimassa oleva lupa maa-ainesten ottoon. Hakemuksessa kaivu- ja ottamisalueen rajaukset sekä alin ottotaso säilyvät pääpiirteissään ennallaan eikä toimintaan esitetä oleellisia muutoksia. Lupahakemus täyttää maa-ainelaissa säädettyt luvan myöntämisen edellytykset, joten hakija pyytää, että hakemus hyväksytään myös aloittamisoikeuden osalta.

Destian Vaskijärveläiset ry:n muistutusta koskevan vastauksen lopuksi mainitaan, että yhdistys on oikeassa hakemuksessa mainitusta soranoton aloittamisesta; YVA-selostuksen mukaan ensimmäiset maa-ainesluvat Asemankulman alueelle on myönnetty 1980-luvulla (vuonna 1986), Destian nykyiselle lupa-alueelle ensimmäinen lupa on myönnetty vuonna 1999.

Vastine muistutukseen 3

Vastauksena muistutukseen 3 Destia toteaa, että muistutus on asiasisällöltään pitkälti samanlainen kuin Vaskijärveläiset ry:n muistutus. Muistutuksessa 3 esitettyihin asioihin on vastattu Vaskijärveläiset ry:lle esitetyn vastauksen yhteydessä.

Vastine muistutukseen 4

Destia ilmoittaa vastineessaan, ettei hakijalla ole vastattavaa muistutukseen 4. Pintamaan varastoalueet on esitetty luvan myöntämisen kannalta riittävällä tarkkuudella. Kuulemisaika on päättynyt 22.3.2024.

TARKASTUKSET

Ympäristöpäällikkö on 18.4.2023 tehnyt tarkastuksen soranottoalueelle.

ASIAN RATKAISU

Ympäristölautakunta myöntää Destia Oy:lle maa-ainelain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottoon Vuonteenmäen sora-alue -nimiselle soranottoalueelle (kiinteistöt 224-411-7-73 ja 224-411-7-104). Lupa koskee hakemuksen nyky- ja lopputilannepiirustukseen rajattua ottamisaluetta (14,5 ha). Kaivu/ottoalue on noin 8,2 ha ja sen rajaus käy ilmi hakemuksen piirustuksista. Ottaminen on sallittu kaivu/ottoalueelta noudattaen lupamääräystä 3.
Lupa on voimassa 10 vuotta päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

Lupapäätöksessä hyväksytyt piirustukset 10.11.2022 (piirustusten merkintöjen täydennys 18.4.2024 vastineen yhteydessä):

nykytilannekartta, lopputilannekartta ja leikkaukset A-A, B-B, C-C ja D-D.

Lainvoimaisen luvan vakuus maa-ainelain mukaisten lupamääräysten ja jälkihoitotoimenpiteiden suorittamisen varmistamiseksi: 188 500 euroa. (MAL 4, 6 ja 12 §)

Tämä maa-aineslupapäätös sisältää myös ratkaisun toiminnan aloittamisesta ennen luvan lainvoimaisuutta. Luvan mukaiseen toimintaan voidaan ryhtyä mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta sen jälkeen, kun luvan haltijan toimittama aloittamisvakuus on hyväksytty. Aloittamisvakuus ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttamisen varalle: 100 000 euroa. (MAL 21 §)

Mikäli toiminta aloitetaan tämän maa-aineslupapäätöksen mukaisesti ennen luvan lainvoimaisuutta ja viimeistään, kun tämä lupa saa lainvoiman, korvaa tämä maa-aineslupa aikaisemmin tälle samalle alueelle 28.4.2015 myönnetyn maa-aineluvan, mikäli se on vielä voimassa. Jos toiminta on aloitettu, mutta hallinto-oikeus kumoaa päätöksen ja katsoo, ettei lupaa voida myöntää, toteutetaan alueen jälkihoito tätä lupaa noudattaen.

Toiminta tulee toteuttaa lupahakemuksessa esitetyllä tavalla, ellei seuraavissa lupamääräyksissä toisin määrätä.

LUPAMÄÄRÄYKSET

Toiminnan vastuu- ja yhteyshenkilö

1. Toiminnalle tulee nimetä vastuuhenkilö, joka vastaa siitä, että ottotoiminta tapahtuu tämän lupapäätöksen mukaisesti. Luvanhaltija voi nimetä myös muita yhteyshenkilöitä viranomaisen kanssa pidettävää yhteydenpitoa varten. Yhteystiedot on pidettävä ajan tasalla.

Toiminta-ajat

2. Maa-ainesten ottamiseen liittyvä toiminta (kaivu, käsittely, kuormaus, kuljetukset ja näihin liittyvä muu toiminta) on sallittu maanantaista torstaihin (ma-to) klo 6-22 ja perjantaisin (pe) klo 6-20. Murskauksen toiminta-ajoista on määrätty ympäristöluvassa (ma-to klo 7-22, pe 7-20, kielletty juhannusaatosta heinäkuun loppuun).

Maa-ainesten ottotoimintaa ei saa harjoittaa arkipyhinä eikä juhannus- ja jouluaattona, muiden pyhien aattopäivinä toiminta on lopetettava viimeistään klo 18.

Maa-ainesten ottoa koskevat määräykset

3. Maa-ainesten otto on sallittu nykytilannekarttaan 10.11.2022 merkityltä kaivu/ottoalueelta, kuitenkin siten, ettei maa-aineksen ottoa saa ulottaa pohjoisreunalla korkeuskäyrän +145 pohjoispuolelle ennen kuin ympäristölautakunnalle on toimitettu puolueeton arvio (Geologian tutkimuskeskuksen tai yliopiston geologian laitoksen lausunto tai vastaava) pohjoisreunalla sijaitsevan suppajonon geologisesta arvosta myös paikallisesta näkökulmasta arvioituna.

Ympäristölautakunta ratkaisee, onko ottosuunnitelman mukainen kaivu mahdollinen korkeuskäyrän +145 pohjoispuolella sen jälkeen, kun se on toimitetun lausunnon pohjalta arvioinut, onko suppajonon sellainen maa-aineslain tarkoittaman erikoinen geologinen luonnonesiintymä, joka tulee säilyttää. Arviointia varten ympäristölautakunta voi vaatia luvanhaltijaa toimittamaan lisäselvityksiä/lausuntoja suppajonon geologisesta arvosta, mikäli arviointi ei ole mahdollista luvanhaltijan toimittaman lausunnon perusteella.

Mikäli suppajonon geologista arvoa arvioitaessa ympäristölautakunta katsoo, että pohjoisosan suppakuopista muodostuva jono on maa-aineslain tarkoittama erikoinen luonnonesiintymä eikä ottosuunnitelman mukainen kaivu ole mahdollista, tulee luvanhaltijan toimittaa päivitetty suunnitelma korkeuskäyrän +145 pohjoispuolelle jäävän alueen kaivusta ja jälkihoidosta siten, että erikoiseksi geologiseksi luonnonesiintymäksi arvioitu alue säilyy. Päivitetyt suunnitelmat tulee hyväksyttää ympäristölautakunnalla.

Lupa-aikana kiviaineksa saa ottaa enintään 570 000 m³tr.

4. Toiminnan edetessä tulee olemassa olevaa puustoa kaataa siten, että puuston suoja asutuksen suuntaan säilyy mahdollisimman pitkään. Tämä määräys ei koske metsänhoidollisia harvennushakkuita. Olemassa oleva puusto ja pintamaa tulee säilyttää kaivualueella niin pitkään kuin se ottamistoiminnan kannalta on mahdollista.
5. Ennen maa-ainesten ottoa tulee kaivettavalta alueelta poistaa humuspitoinen pintakerros ja sen alla oleva rikastumiskerros muuttumattomaan kivennäismaahan asti. Nämä pintamaat varastoidaan ottoalueen reunalle nykytilannekartassa osoitetuille paikoille. Mikäli toiminta edellyttää poistetun pintamaan varastointia muualla kuin nykytilannekarttaan merkityillä alueilla, tulee varastointiin saada ympäristöpäällikön lupa ennen pintamaiden siirtämistä sekä päivittää nykytilannekartta ajantasaiseksi pintamaiden varastoinnin osalta. Pintamaavarastot on sijoitettava vähintään 10 m etäisyydelle kaivu/ottoalueen reunasta tai alueelle varastoitaessa riittävän kauas kaivettavasta rintaudesta siten, että vähintään 10 m kuorittua aluetta jää kasan ja rintausten väliin. Kun asutuksen ja ottoalueen välinen puusto poistetaan, tulee pintamaiden sijoittaminen länsireunalle aloittaa siten, että niiden suojaava vaikutus asutuksen suuntaan on paras mahdollinen.

Kuoritulta alueelta ei saa ottaa kiviaineksa / hiekkaa ja soraa ennen kuin ympäristöpäällikkö on hyväksynyt kaivettavan alueen pintamaan poiston. Ennen hiekan/soran kaivamista tulee varmistaa, että rintausten yläpuolelta on pintamaat poistettu vähintään 10 m etäisyydellä rintausten reunasta. Tällä luiskan yläpuolisella kuoritulla alueella ei saa olla suuria kiviä, varastokasoja tai muuta, joka heikentää luiskan vakautta. Kaivu pitää lopettaa, kun kuoritun vyöhykkeen leveys on 3 m, minkä jälkeen kuorittua reuna-aluetta tulee levittää vähintään 10 m levyiseksi.

Jokaisen pintamaan kuorintavaiheen jälkeen tulee määrittää kuoritun ja varastoidun pintamaan määrä. Kuorittujen pintamaiden kokonaismäärästä tulee pitää kirjaa. Ympäristöpäälliköltä pyydetään valvontakäyntiä kuorinnan asianmukaisuuden varmistamiseksi. Pintamaiden kuorintaa ei saa tehdä talviolosuhteissa; olosuhteiden tulee olla sellaiset, että kuorinta kivennäismaahan asti voidaan varmistaa (mm. paksu lumikerros on este kuorinnalle).

6. Kaivua ei saa ulottaa tason +135,3 m (N2000) alapuolelle, kuitenkin siten, ettei ottaminen ulotu 4 m lähemmäksi pohjaveden ylintä havaittua luonnollista pintaa. Pohjaveden suojakerroksen tulee olla häiriintymätön. Mikäli ilmenee, että alueella on kohtia, joissa kallion pinta nousee pohjavedenpinnan yläpuolelle, tulee kallion pinnan päälle jättää 2 m häiriintymätön maakerros.

Kaivualueella soraa voidaan ottaa jyrkinä rintauksina kuitenkin siten, että myöhemmin ennen pintamaiden levitystä tehtävä luiskien loivennus kaltevuuteen 1:3 onnistuu ottoaluerajaa ylittämättä.

Alueen merkinnät ja varotoimenpiteet, alueelle johtavat tiet

7. Ottamisalueen rajat on merkittävä selkeästi maastoon siten, että alueen ulkopuolelta tuleva havaitsee helposti, milloin hän saapuu ottamisalueelle. Lisäksi alueen rajoille tulee asettaa varoitustauluja luvattoman soranottoalueella liikkumisen ehkäisemiseksi. Myös kaivu/ottoalueen raja tulee merkitä maastoon selkeästi. Alueen merkitsemisessä voidaan käyttää paaluja, lippusiimaa, nauhaa tai muita selkeitä merkintätapoja.

Sekä ottamisalueen että kaivu/ottoalueen rajojen merkitseminen tulee tarkistaa vähintään kerran vuodessa ja tarvittaessa kunnostaa tai uusia merkinnät siten, että rajat ovat maastossa helposti havaittavissa. Myös varoitustaulut tulee pitää kunnossa.

8. Kaivualueella tulee olla riittävä määrä korkeuskiintopisteitä (N2000) siten, että silmämääräinen korkeustasojen valvonta on mahdollista. Korkomerkkien määrä riippuu kaivutoiminnassa olevan alueen laajuudesta. Ympäristöpäällikkö voi määrätä korkeuskiintopisteiden lisäämisestä.

Aidoilla, lippusiimalla, varoituspylväillä/kartioilla tai muulla vastaavalla tavalla tulee jyrkänteiden yläpuolella varoittaa mahdollisesta reunan sortumisesta ja putoamisvaarasta. Jyrkänteiden merkitsemisestä tulee huolehtia jatkuvasti.

9. Tämän luvan mukaista maa-ainesten ottoa ei saa aloittaa, ennen kuin ympäristöpäällikkö on tarkistanut ottamisalueen ja kaivu/ottoalueen rajojen merkitsemisen, jyrkänteistä varoittavat merkinnät sekä korkomerkit.

10. Läyliäistentieltä alueelle kulkevan tien puomi on pidettävä alhaalla ja lukittuna toiminta-aikojen ulkopuolella, loma-aikana tai kun alueella ei muutoin ole toimintaa. Läyliäistentien liittymän läheisyydessä tulee olla näkyvällä paikalla taulu, josta käy ilmi alueen toiminta ja toiminnanharjoittajan yhteystiedot.

Läyliäistentien reuna-alueen toiminnassa sekä tieliittymän pinnoittamisessa tulee huomioida ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri –vastuualueen esittämät asiat.

Mikäli asiatonta kulkua alueelle tapahtuu Levoinlammintien kautta, tulee myös tätä reittiä alueelle johtavalle tielle asentaa puomi. Tällöin on huolehdittava, että tierasiteoikeuksien haltijoiden kulkumahdollisuus säilyy.

Toimintaa koskevat määräykset

- 11.** Toiminnassa tulee noudattaa kiviainestuotannon parasta käyttökelpoista tekniikkaa (BAT vertailuasiakirja).
- 12.** Koneiden säilytystä ja tankkausta sekä materiaalien tilapäistä varastointia varten tulee ottamisalueella olla tukitoiminta-alue, joka on rakenteeltaan sellainen, etteivät koneiden säilytyksestä, tankkauksista tai materiaalien varastoinnista mahdollisesti syntyvät polttoaine- tai öljyvuodot tai muut ympäristölle haitalliset aineet pääse maaperään. Toiminnan aikana tukitoiminta-aluetta tulee tarkkailla ja ryhtyä välittömästi kunnostustoimenpiteisiin, mikäli alustan tiiviydessä tai muissa rakenteissa havaitaan puutteita.

Nykyinen tukitoiminta-alue tulee rakentaa valmiiksi murskauksen ympäristöluvassa määrättyllä tavalla ennen tämän luvan mukaisen toiminnan aloittamista. Pohjan kunto tulee tarkistaa ja alue tulee kattaa.

- 13.** Ottoalueella saa säilyttää vain toiminnassa tarvittavia koneita tai laitteistoja silloin, kun niille on käyttötarvetta. Kuormauksessa tarvittavia koneita tulee säilyttää tukitoiminta-alueella silloin, kun alueella ei ole toimintaa. Koneiden tankkaus on tehtävä siten, että roiskeet, ylivuodot tai polttoaineen pääsy muulla tavoin maahan on estetty.

Seulonta ja seulontalaitteiston säilytys alueella on toteutettava siten (esim. käyttämällä imeytysmattoja), ettei maaperään pääse polttoaine-, öljy- tai muita kemikaalivuotoja.

Ottoalueella saa tehdä ainoastaan välttämättömiä koneiden ja laitteiden huolto- ja korjaustoimenpiteitä. Alueelle saa tuoda vain materiaaleja, joita soranottoalueen tuotannossa tai siihen liittyvässä muussa toiminnassa tarvitaan. Muiden materiaalien kuin kiviainestuotteiden pitkäaikainen varastointi on kielletty.

- 14.** Luvan haltijan tulee kirjallisilla ohjeilla tai muulla tavoin varmistaa, että alueella työskentelevät noudattavat alueen luovissa annettuja määräyksiä ja että työntekijät osaavat toimia oikein vahinko- ja onnettomuustilanteissa.

Ottoalueella työskentelevien on ryhdyttävä välittömästi onnettomuuden tai häiriötilanteen edellyttämiin torjunta- tai korjaustoimiin ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi ja haitallisten ympäristövaikutusten vähentämiseksi. Mikäli kyse on vähäistä suuremmasta maaperän pilaantumisesta, tulee toiminnanharjoittajan ottaa ulkopuolinen asiantuntija selvittämään pilaantumisen laajuutta ja ympäristövaikutuksia sekä ryhtyä toimenpiteisiin ympäristön kunnostamiseksi ja haitan poistamiseksi ympäristöpäällikön kanssa sovittavalla tavalla. Lisäksi on tehtävä korjaavat toimenpiteet vastaavan tapauksen toistumisen estämiseksi.

Merkittävistä öljy-, kemikaali- tai vaarallisen jätteen päästöistä maaperään on välittömästi ilmoitettava alueelliselle pelastusviranomaiselle sekä Uudenmaan ELY-keskukseen.

Karkkilan kaupungin ympäristönsuojeluun tulee ilmoittaa kaikista tilanteista, joissa em. aineita on joutunut maaperään.

Polttoaineiden ja muiden kemikaalien käsittely ja varastointi

15. Alueella saa säilyttää vain tilapäisesti toiminnassa käytettäviä poltto- ja voiteluaineita sekä muita kemikaaleja sellaisia määriä, kuin tehokkaan toiminnan kannalta on välttämätöntä. Säilytys tulee tapahtua lukittavassa säiliössä, astiassa tai varastotilassa. Suolan tai muiden pohjavettä vaarantavien aineiden käyttö alueella on kielletty.

16. Tankkauksissa käytettävän polttonestesäiliön tulee täyttää polttonesteen maantiekuljetukselle asetetut säiliövaatimukset. Polttoaineiden tankkaukseen käytettävissä säiliöissä ja laitteistoissa on oltava ylitäytönestien ja sulkuventtiilin ylitäyttötilanteiden estämiseksi. Kuormauksessa tarvittavien koneiden tankkaus tulee tapahtua tukitoiminta-alueella tai soranottoalueen ulkopuolella.

Muiden kemikaalien, mukaan luettuna hydraulikka- ja voiteluöljyt, säilytys tulee toteuttaa tiivispohjaisessa lukittavassa kuljetusastiassa tai kontissa asianmukaisesti merkittynä tai muulla vastaavalla tavalla tiiviille tukitoiminta-alueelle sijoitettuna. Varastosäiliöiden ja astioitten kuntoa ja mahdollisia vuotoja on valvottava säännöllisesti.

17. Käsiteltäessä polttoaineita, muita öljytuotteita tai kemikaaleja ottoalueella tulee toiminnassa noudattaa erityistä varovaisuutta. Luvanhaltijan tulee ohjeistuksella ja toiminnan seurannalla varmistaa, että alueella työskentelevät noudattavat työskentelyohjeita sekä osaavat toimia ripeästi ja oikein mahdollisissa vahinko- ja onnettomuustilanteissa maaperän ja pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi.

Kun alueella on koneellista toimintaa (kuormaus, seulonta, murskaus), on alueella oltava riittävästi imeytysainetta sekä muita vahinkojen torjunnassa käytettäviä välineitä (lappioita, astioita tms.) onnettomuustilanteita sekä öljy- ja kemikaalipäästöjen torjuntaa varten. Mahdolliset päästöt on siistittävä välittömästi imeyttämällä nesteet ja poistamalla likaantunut imeytys- ja maa-aines, joka toimitetaan asianmukaiseen vastaanottoaikaan mahdollisimman nopeasti.

Melu ja pöly

18. Toimintaa tulee harjoittaa siten, ettei siitä aiheudu haitallista melun tai pölyn leviämistä ympäristöön, erityisesti asutuksen suuntaan. Kaivusta, kuormauksesta, seulonnasta ja liikenteestä aiheutuvaa melun ja pölyn leviämistä tulee estää pintamaa- ja varastokasojen, sijoittelun, suojausten ja oikeiden toimintatapojen avulla. Tarvittaessa pölyn leviämistä tulee ehkäistä kulkuväylien, varastokasojen ja kuormien kastelulla sekä turhaa liikennöintiä välttämällä. Toiminnan aiheuttama pöly ei saa haitata tai vaarantaa Läyliäistentien liikennettä eikä tielle saa kulkeutua maa-aineksia.

Mikäli poikkeavaa melua tai haitallista pölyämistä havaitaan, tulee toiminta välittömästi keskeyttää ja ryhtyä toimenpiteisiin haitan poistamiseksi. Suolojen tai muiden pohjavettä vaarantavien aineiden käyttö pölyn sidontaan on kielletty. Läyliäistentielle kulkeutuneet ainekset tulee puhdistaa välittömästi.

19. Toiminnasta syntyvä melu ei saa lähimmän käytössä olevan asuinrakennuksen tai loma-asunnon piha-alueella ylittää päiväaikaista (klo 7-22) melutasoa LAeq 45 dB. (VNP 993/1992)

Lähimmän käytössä olevan asuinrakennuksen tai loma-asunnon piha-alueella tulee toiminnan aiheuttama ilman hengitettävien hiukkasten (PM10) vuorokausikeskiarvon (24 h) pitoisuus olla enintään 50 µg/m³ ja kalenterivuoden keskiarvopitoisuus enintään 40 µg/m³. Pienhiukkasten (PM2,5) pitoisuus saa olla enintään 25 µg/m³ kalenterivuoden keskiarvona laskettuna. (VNA 79/2017) ympäristöön.

Jätteet, jäte- ja hulevedet

20. Toiminnassa syntyvät jätteet tulee kerätä ja säilyttää siten, ettei niistä aiheudu roskaantumista, maaperän pilaantumista eikä haittaa terveydelle tai ympäristölle. Vaaralliset jätteet on säilytettävä lukitussa, tiivispohjaisessa tilassa omissa asianmukaisissa astioissaan, joissa on merkintä jätteen laadusta.
21. Toiminnassa syntyvät jätteet on toimitettava asianmukaiseen vastaanottopisteeseen mahdollisimman nopeasti, pitkäaikainen jätteiden säilyttäminen on kielletty. Alueelle ei saa tuoda jätteitä eikä ylijäämämaita. Jälkihoitoa varten tuotaville pintamaille täytyy hakea erillinen lupa ympäristölautakunnalta.
22. Mikäli alueella syntyy jäte- tai hulevesiä, noudatetaan niiden käsittelyssä valtioneuvoston asetusta kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010) sekä Karkkilan kaupungin ympäristönsuojelumääräyksiä.

Päästöjen tarkkailu

23. Toiminnanharjoittajan tulee toiminnan aikana aktiivisesti seurata toiminnasta aiheutuvaa melua aistinvaraisesti tai mittaamalla ja ryhtyä välittömästi toimenpiteisiin, mikäli mittausten perusteella on mahdollista, että luvassa määrätty meluraja ylittyy.
24. Mikäli toiminnan aiheuttamasta melusta tai pölystä tulee viranomaiselle lukuisia valituksia, on ympäristöpäälliköllä oikeus määrätä toiminnanharjoittaja teetättämään ulkopuolisella asiantuntijalla mittauksiin perustuva selvitys toiminnan aiheuttamasta haitasta. Mikäli melu- tai pölyhaitat saattavat aiheutua useammasta lähteestä eli alueella toimii useampi soranottaja yhtä aikaa, voi ympäristöpäällikkö määrätä luvanhaltijan toteuttamaan mittaukset yhteistyössä alueen muiden luvanhaltijoiden kanssa, jolloin voidaan todentaa eri toimintojen vaikutukset.

Tällöin tarkkailun toteuttavan ulkopuolisen asiantuntijan on oltava luotettava ja erityisesti kokenut ja perehtynyt melu- tai/ja pölymittauksiin. Tarkkailusuunnitelmaa laadittaessa noudatetaan, mitä kiviainestuotannon parasta käyttökelpoista tekniikkaa käsittelevässä julkaisussa on asiasta ohjeistettu (Suomen ympäristö 25/2010: BAT – Ympäristöasioiden hallinta kiviainestuotannossa).

Suunnitelma mittauksista tulee toimittaa ympäristöpäällikölle vähintään kuukausi ennen mittauksia. Pölymittauksissa mittausjakson on oltava riittävän pitkä, jotta mittauksen

tuloksia voidaan verrata ilmanlaadusta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (79/2017) annettuihin raja-arvoihin sekä valtioneuvoston päätöksessä annettuihin ilmanlaadun ohjearvoihin (480/1996).

25. Pohjaveden tarkkailussa noudatetaan samalle alueelle myönnetyssä murskauksen ympäristöluvassa 9.6.2016 § 47 annettuja määräyksiä tarkkailusta. Tarkkailu suoritetaan hakemuksessa esitetyn tarkkailusuunnitelman 3.2.2017 mukaan.

Pohjaveden tarkkailusuunnitelmassa esitettyjen pohjaveden laatua kuvaavien määritysten lisäksi tulee määrittää pohjaveden kemiallinen hapenkulutus (CODMn).

Pohjaveden tarkkailusuunnitelmaa voi muuttaa ympäristöluvassa määrättyllä tavalla. Suunnitelmaa päivitettäessä voidaan ottaa huomioon seuraavaa: maku, alumiini (Al) ja permanganaatti/TOC voidaan jättää määrityksistä pois, väri voidaan arvioida aistinvaraisesti sekä rauta- ja mangaanipitoisuus määrittää liukoisesta muodosta. Muut nykyisen tarkkailuohjelman analyysit tulee sisältyä laajaan analyysiin.

Pohjaveden laadun seuranta tulee tehdä kerran vuodessa huhti-toukokuussa. Laadun seurannassa laaja analyysi on tehtävä kolmen vuoden välein. Pohjaveden pintaa on tarkkailtava neljä kertaa vuodessa (noin 3 kk välein, helmikuu, toukokuu, elokuu, marraskuu).

Pohjaveden laatua ja pinnan tasoa on seurattava soranottoalueen eri puolilla sijaitsevista pohjavesiputkista (vähintään 4 seurantaputkea) sekä talousvesikaivoista tarkkailuohjelman mukaisesti. Pohjaveden pinnan taso ilmoitetaan korkeusjärjestelmässä N2000 (korkeusjärjestelmä merkitty raporttiin).

Pohjavesien tarkkailussa tulee käyttää akkreditoitua ja standardien mukaan toimivaa näytteenottajaa ja laboratoriota. Pohjaveden tarkkailua on jatkettava kaksi vuotta soranoton päättymisen jälkeen.

26. Ympäristöpäällikkö voi määrätä, missä muodossa pohjaveden tarkkailutulokset toimitetaan. Mikäli olemassa oleva pohjaveden havaintoputki vahingoittuu, tulee sen tilalle asentaa uusi ympäristöpäällikön kanssa sovittavalla tavalla.

Kirjanpito ja raportointi

27. Tammikuun loppuun mennessä tulee NOTTO-rekisteriin ilmoittaa edellisenä vuonna otetun maa- aineksen määrä ja laatu. Ilmoitus tulee tehdä myös silloin, kun aineksia ei ole otettu tai ottaminen on keskeytynyt tai päättynyt.
28. Pohjaveden laatua koskevat tulokset toimitetaan heti niiden valmistuttua sähköpostilla Karkkilan kaupungin ympäristöpäällikölle. Muutoin tarkkailutulokset tulee toimittaa sähköisesti vuosittain maaliskuun loppuun mennessä Karkkilan ympäristönsuojeluun ja Uudenmaan ELY-keskukselle tai erikseen valvontaviranomaisen pyynnöstä. Mahdollisuuksien mukaan tiedot pohjaveden laatututkimuksista tulisi toimittaa suorasiirtona laboratorion pohjavesitietojärjestelmä Povetiin.

Alueen jälkihoito ja toiminnan lopettaminen

- 29.** Mikäli soranoton kannalta on mahdollista, alueen jälkihoitoa/maisemointia tulee tehdä soranoton ollessa vielä meneillään ympäristöpäällikön kanssa sovittavalla tavalla.
- 30.** Toiminnan loputtua tulee alue siivota sekä tukialue ja muut rakenteet purkaa. Tukialueen ja mahdollisesti muiden alueiden maaperän pilaantuneisuus pitää selvittää näytteenotolla ympäristöpäällikön ohjeistuksen mukaan sekä pilaantuneet alueet kunnostaa.

Ennen jälkihoitoa tulee ottoalueen alimpien kohtien korot tarkistaa mittaamalla. Kohdissa, joissa vaadittu alin ottotaso +135,3 tai pohjaveden suojakerrospaksuus (4 m) ei täyty (esim. tilanteessa, jossa pohjaveden havaittu pinnan taso on noussut aikaisempiin havaintoihin verrattuna), tai kallion pinnan päällä on vähemmän kuin 2 m kerros hiekkaa/soraa, lisätään kerrospaksuutta alueelta otettavalla puhtaalla hiekalla/soralla. Tässä täytössä ei saa käyttää pintamaita tai kiviä.

- 31.** Jälkihoidon lähtökohtana on, että alueen lopullisessa muotoilussa noudatetaan pääpiirteissään, mitä ottosuunnitelmassa ja sen alkuvaiheessa päivitetystä lopputilannepiirustuksessa on esitetty. Mikäli soranoton loppuvaiheessa olemassa oleva tilanne poikkeaa suunnitellusta merkittävästi, voi ympäristöpäällikkö vaatia luvanhaltijaa päivittämään jälkihoitosuunnitelman (uusi lopputilannepiirustus ja selostus) siten, että suunnitelma huomioi alueen sen hetkisen tilanteen ja alueen tulevan käytön.
- 32.** Alueen maisemoinnilla tulee ottamisalue muotoilla siten, että se sopeutuu ympäröivään maisemaan. Ennen pintamaiden levittämistä ottoalueen reunat luiskataan ja muotoillaan ympäristössä esiintyvien kaltevuuksien mukaisesti, pääasiassa kaltevuuteen 1:3 tai loivempi etenkin eroosioherkissä rinteissä. Maaperän muotoilua tai pintamaiden levitystä ei saa tehdä maan ollessa roudassa tai runsaan lumen peittämä.

Maisemoinnissa voidaan hyödyntää yksittäisiä isoja kiviä. Kivikasojen päälle tulee ennen pintamaan palauttamista siirtää hienoa kiviainesta/hiekkaa (raekoko 0-25 mm) kasvillisuuden palauttamisen varmistamiseksi. Kohdissa, joissa maa on tiivistynyt, maaperä tulee muokata taimien kasvuun lähdon varmistamiseksi.

- 33.** Kaikki ottamisalueelle varastoitu pintamaa (nk. kaivannaisjäte) tulee käyttää alueen jälkihoidossa ja maisemoinnissa. Pintamaat levitetään muotoillun kivennäismaan päälle kasvukerrokseksi. Pintamaat voidaan levittää vasta kun ympäristöpäällikkö on hyväksynyt pohjan tason ja luiskien muotoilun.

Mikäli soranottoalueen jälkihoidon loppuvaiheessa katsotaan, että jälkihoitoa varten tarvittaisiin muualta tuotavia pintamaita, voi ympäristölautakunta hakemuksesta harkita luvan myöntämistä niiden tuomiseen.

- 34.** Alueelle palautetaan puusto luonnonsiemennyksellä, kylvämällä tai istuttamalla. Lopullisen jälkihoidon yhteydessä tulee istuttaa puuntaimia myös aiemmin jälkihoidetuille alueille, ellei puusto ole muulla tavalla uusiutunut. Lopputarkastuksessa varmistetaan puuntaimien kasvukunto ja alueen metsittyminen. Ympäristöpäällikkö voi määrätä täydennysistutuksista, jos puuston uusiutumisessa havaitaan puuteita.

35. Alueen jälkihoito kokonaisuudessaan (siivous, purku, maaperän kunnostus, muotoilut, pintamaiden palauttaminen, istutukset) tulee saattaa loppuun viimeistään syyskuun 2036 loppuun mennessä. Mikäli alueelle kuitenkin haetaan uutta maa-ainelupaa, tulee lupahakemus jättää käsiteltäväksi vähintään puoli vuotta ennen tämän luvan päättymistä.

Tarkastukset, ilmoitukset

36. Tämän luvan mukaista maa-ainesten ottoa ei saa aloittaa ennen kuin ympäristöpäällikkö on tehnyt toiminnan aloittamista koskevan tarkastuksen. Siinä tarkistetaan, että kaikki ennen varsinaista maa-ainesten ottoa vaaditut toimenpiteet on tehty. Luvanhaltijan tulee pyytää ympäristöpäälliköltä aloitustarkastuksen tekemistä.
37. Mikäli alueella ei ole ollut minkäänlaista soranottoa (ottaminen, kuljetukset) yli viiteen vuoteen, tulee sora-alueen lähistöllä sijaitsevien asuin- ja vapaa-ajankiinteistöjen omistajia tiedottaa ottotoiminnan jatkumisesta.
38. Luvanhaltijan tulee ilmoittaa Karkkilan kaupungin ympäristönsuojeluun maa-ainesten oton päättymisestä vähintään puoli vuotta ennen toiminnan loppumista. Luvanhaltija vapautuu luvan velvoitteista ja vakuus voidaan vapauttaa kokonaan vasta, kun alueella on suoritettu lopputarkastus, jossa on todettu vaaditut toimenpiteet suoritetuksi. Lopputarkastuksen ja osa-alueen jälkihoidon hyväksymisessä noudatetaan maa-ainesasetuksen 7 §:ää. Lopputarkastus voidaan suorittaa aikaisintaan vuoden kuluttua jälkihoitotoimenpiteiden valmistumisesta taimien kasvuun lähdön varmistamiseksi.
39. Toiminnanharjoittajan on viipymättä ilmoitettava toiminnan merkittävistä muutoksista tai toiminnan keskeyttämisestä ympäristöpäällikölle, joka voi antaa asiaan liittyen tarvittavia määräyksiä.

Vakuus

40. Luvan haltijan on asetettava Karkkilan kaupungin ympäristölautakunnan eduksi 188 500 euron vakuus (omavelkainen takaus, takausvakuutus, pantattu talletus) maa-ainelain mukaisten lupamääräysten ja jälkihoitotoimenpiteiden suorittamisen varmistamiseksi. Vakuus tulee pitää voimassa 31.12.2037 asti.

Toiminnan aloittaminen ennen luvan lainvoimaiseksi tuloa edellyttää, että luvan haltija asettaa Karkkilan kaupungin ympäristölautakunnan eduksi 100 000 euron vakuuden (omavelkainen takaus, takausvakuutus, pantattu talletus) ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttamisen varalle.

Tämän luvan mukaista toimintaa ei saa aloittaa ennen kuin ympäristöpäällikkö on hyväksynyt aloitusluvassa määrätyn tai varsinaisen lupamääräysten ja jälkihoitotoimenpiteiden suorittamisen varmistamiseksi vaaditun vakuuden.

41. Mikäli jälkihoito osalla aluetta on toteutettu ja toteutus hyväksytty, vakuussummaa voidaan pienentää jälkihoidetun alueen pinta-alaa vastaavalla osuudella, kuitenkin siten, että kaikkien jälkihoitotoimenpiteiden jälkeen jäljelle jäävä vakuussumma on 50 000 €.

Tämä vaaditaan istutusten kasvuun lähdön varmistamiseksi ja se vapautetaan hyväksytyin lopputarkastuksen jälkeen sitten, kun taimien kasvuun lähtö on varmistettu, kuitenkin aikaisintaan 1 vuoden kuluttua alueen jälkihoidon valmistumisesta.

RATKAISUN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Maa-aineslain mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely, luvassa annetut määräykset huomioon ottaen, ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. (MAL 3§ *Ottamisen rajoitukset: luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutuminen, huomattavat tai laajalle ulottuvat vahingolliset muutokset luonnonolosuhteissa, vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen*). (MAL 3 ja 6 §, lupamääräykset 11 §)

Lupahakemus kattaa maa-ainesasetuksen 2 §:n mukaiset asiat ja on toiminnan luonteeseen ja ottamistoiminnan suuruuteen nähden riittävä. Maa-ainesten ottaminen hakemuksessa esitetyllä tavalla toteutettuna ja noudattaen tässä päätöksessä annettuja määräyksiä ei riko maa-aineslaissa asetettuja rajoituksia. Ottaminen ei myöskään vaikeuta kaavoituksen toteutumista tai vaaranna luonnonsuojelulain mukaisia luontoarvoja. Ottamissuunnitelmassa sekä lupahakemuksessa on esitetty riittävät tiedot hankkeesta lupaharkintaa varten. (MAL 5 §, MAA 2 §)

Maa-ainesten ottolupaa on haettu soranottoalueelle, jolle on jo aiemmin myönnetty useampi maa-aineslupa, niistä viimeisin on voimassa huhtikuuhun 2025.

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Määräykset 2 ja 3 koskevat toiminnan rajaamista.

Lupamääräyksellä 3 on rajoitettu kaivua korkeustason +145 pohjoispuolelle ennen, kuin suppajonon geologinen arvo on arvioitu. Määräyksellä pyritään välttämään maa-aineslaissa asetetun rajoitteen rikkomisen, mutta toisaalta lupa mahdollistaa pohjoisosan kaivun, mikäli kyse ei ole erikoisesta geologisesta luonnonesiintymästä. Ottosuunnitelman mukaan alussa kaivu keskittyy ottoalueen eteläosaan, jossa on runsaasti soravaroja, joten määräys ei ole luvansaajan kannalta kohtuuton eikä toiminnan aloittaminen ennen luvan lainvoimaisuutta ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi.

Pohjaveden suojelemiseksi on määrätty kaivun alimmasta ottotasosta (määräys 6).

Suojakerroksen paksuudeksi on määrätty 4 m ylimpään havaittuun pohjaveden pintaan nähden ja pohjaveden yläpuolisten kalliopintojen päälle 2 m. Nämä ovat vastaavat kuin aikaisemmassa maa-ainesluvassa. Kerrospaksuudet ovat ympäristöministeriön ohjeen mukaiset.

Pohjaveden suojelemiseksi on myös määrätty pohjavedelle haitallisten aineiden (määräykset 15-17), jätteiden sekä jätevesien käsittelystä ja varastoinnista (määräykset 20-21). Alueelle ei myöskään saa tuoda ylijäämämaita. Kuitenkin puhtaita pintamaita on mahdollista tuoda jälkihoitoa varten, mikäli ympäristölautakunta antaa siihen luvan (määräys 33). Toiminnan

harjoittajan tulee olla tietoinen toimintansa ympäristövaikutuksista. Tieto pohjaveden tilasta on myös tärkeää, jotta voidaan ryhtyä tarvittaviin korjaaviin toimenpiteisiin, mikäli haitallisia muutoksia pohjavedessä ilmenee (määräykset 25-26). Mikäli toiminta on hakemuksen ja lupamääräysten mukaista, ei toiminnasta aiheudu haitallisia vaikutuksia pohjavedelle eikä muulle luonnolle.

Melua ja pölyä koskevilla määräyksillä (määräykset 18, 19, 23, 24) on pyritty ehkäisemään toiminnasta aiheutuvia häiriötä ja vähentämään niistä syntyviä haittoja ympäristössä. Samoin ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi ja pohjaveden suojelemiseksi on annettu toimintaa, toimintatapoja, koneita ja laitteita koskevia määräyksiä (määräykset 2, 4, 5, 11-14). Tiedottamisella pyritään vaikuttamaan asukkaiden kokemaan häiriöön (määräys 37).

Pintamaan poistoa koskevilla määräyksillä pyritään turvaamaan pintamaiden säilyminen alueella soranoton jälkeen tehtävää jälkihoitoa varten ja varmistamaan reunaluiskien luvan mukainen muotoilu (määräys 5). Luiskien yläpuolisia alueita koskevilla määräyksillä (5 ja 8) pyritään myös lisäämään tuotantoalueen turvallisuutta. Alueen merkintää ja toiminta-alueelle kulkua koskevilla määräyksillä (7, 10) on tarkoitus estää asiattomia liikkumista alueella. Alueen maastoon merkintä ja korkomerkit myös helpottavat valvontaa (7, 8). Myös määräykset 1 (yhteyshenkilö), 27 ja 28 (kirjanpito, raportointi) sekä 36, 38, 39 (tarkastukset, ilmoitukset) on annettu valvontaa varten.

Jälkihoitotoimenpiteet nopeuttavat kasvillisuuden palautumista, minkä myötä syntyy pohjavettä suojaava kerros ja vaihtelut pohjavedessä vähenevät. Alue myös sopeutuu maisemaan paremmin. Lisäksi jälkihoitoa koskevilla määräyksillä varmistetaan alueelta kuorittujen pintamaiden (kaivannaisjäte) hyödyntäminen ja alueen siistiytyminen. Maa-ainesluvan vakuus koskee kaivualueen lisäksi myös tukitoiminta-alueita ja pintamaiden varastoalueita. (määräykset 29-35, 40-41)

Luvassa määrättyjen toimenpiteiden suorittamiseksi vaaditun vakuuden suuruus perustuu Karkkilan ympäristölautakunnan päätökseen 13.2.2014 § 17: Maa-ainesluvan vakuuden suuruus on luvan mukainen ottamisalue (14,5 ha) * 13 000 € /ha => vakuus 188 500 €. Lupapäätöshetkellä 14,5 ha:n ottamisalueesta 3 ha:n alueelta ei ole poistettu puustoa ja 9 ha:n hakatulta alueelta ei ole kuorittu pintamaita. Aloittamista koskeva vakuus vastaa ympäristölautakunnan päätöksen mukaan noin 7,5 ha:n kokoisen alueen vakuutta. Vuonna 2023 ympäristöministeriön julkaiseman maa-ainesten ottamista koskevan oppaan mukaan soran ottamisalueiden jälkihoidon keskimääräiset kokonaiskustannukset ovat 5 000–20 000 €/ha, josta puuston uusimisen kustannukset ovat 0–3 000 €/ha.

Maa-ainesasetuksen mukaan kaikki jälkihoitotoimenpiteet on toteutettava luvan voimassaoloaikana, jollei toisin ole määrätty. Määräys vakuuden voimassa olosta lupa-ajan päättymisen jälkeen on annettu, jotta voidaan varmistaa alueen jälkihoito sekä kasvillisuuden palautuminen alueella. Vakuuden muuttamisesta, lisävakuuden asettamisesta sekä uudesta vakuudesta luvan siirron yhteydessä määrätään maa-aineslaissa. (määräykset 34, 44, 46) (MAL 12 ja 13 a §, VNA Maa-aines 7 §)

LUVAN VOIMASSAOLO

Maa-aineslupa on voimassa 10 vuotta luvan lainvoimaiseksi tulosta. (MAL 10 §)

Perustelut

Maa-aineslain mukaan lupa ainesten ottamiseen tulee myöntää määräajaksi, kuitenkin enintään kymmeneksi vuodeksi. Alueella on vielä jäljellä runsaasti hiekkaa ja soraa, koska aikaisemmista maa-ainesluvista huolimatta otto on ollut vähäistä. Todennäköisesti soraa ei pystyttäisi hyödyntämään 10 vuotta lyhyemmässä ajassa.

LUVAN SIIRTÄMINEN

Jos lupaan perustuva oikeus maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle toiminnanharjoittajalle, on siirrosta viipymättä ilmoitettava lupaviranomaiselle. Luvan aikaisempi haltija vastaa kuitenkin kaikista lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen. Luvan siirrosta tehtävän päätöksen yhteydessä määrätään uuden luvanhaltijan asettamasta lupaa koskevasta maa-aineslain 12 §:n mukaisesta vakuudesta. (MAL 13a §)

LUPAVIRANOMAISEN VASTAUS LAUSUNTOIHIN, MUISTUTUKSIIN JA HAKIJAN VASTAUKSIIN

YVA-lausunto

Asemankulman alueen maa-aineksen ottotoiminnasta tehty ympäristövaikutusten arviointi on ajantasainen. Ympäristössä ei ole tapahtunut sellaisia muutoksia, minkä johdosta arviointi pitäisi päivittää. YVA-lausunnossa on edellytetty selvitystä Destian alueella sijaitsevan kalliokynnyksen laajuudesta; selvitysten perusteella kyseisellä kohdalla ei kuitenkaan ole kalliokynnystä. YVA-lausunto on annettu 2009, minkä jälkeen Destian soranoton vaikutusten seuranta varten on asennettu yksi pohjavesiputki (HP4) vuonna 2010. Lupaharkinnassa on huomioitu toiminnan melu- ja pölyvaikutukset sekä kaikkien alueen ottotoimintojen yhteisvaikutukset. Muut lausunnon huomautukset eivät koske Destian sora-alueita.

Uudenmaan ELY-keskuksen lausunto

ELY-keskus on katsonut, että hakemusiakirjat ovat esimerkilliset ja maa-ainesasetuksen mukaiset. Suunnitelmakartat on päivitetty ja niihin on lisätty ELY-keskuksen vaatima mittakaavajana. ELY-keskus on myös katsonut, ettei toiminta aiheuta maa-aineslain 3 §:n 1 momentissa lueteltuja kiellettyjä vaikutuksia, mikäli sen lausunnossa esille tuodut asiat otetaan huomioon hankkeessa. Tällaisia asioita ovat suolan käyttö pölyn torjunnassa, seulontalaitoksen pohjavesisuojaus sekä tukitoiminta-alueen kattaminen, maakerroksen paksuus kalliopinnan päällä. Näistä on annettu määräykset luvassa, joten toimittaessa lupamääräysten mukaan ei toiminta aiheuta maa-aineslaissa kiellettyjä seurauksia.

Muistutus 1

Muistuttajan näkemyksen mukaan, koska maa-ainesten ottotoimintaa on Vaskijärven alueella runsaasti, tulisi sitä vaiheistaa niin, että toiminta olisi paremmin sopusoinnussa vakituisen ja vapaa-ajan asumisen kanssa. Maa-aineslain mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä,

jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen ole ristiriidassa laissa säädettyjen rajoitusten kanssa. Lupaviranomaisella ei ole mahdollisuutta rajoittaa lupien myöntämistä, jos hakemukset täyttävät maa-aineslain vaatimukset. Muistuttaja tuo esille myös, että ympäristön tilaa tulee tarkkailla mittauksin ja maisemointi suorittaa ennallistaen ja asutus huomioiden. Vastauksena voidaan todeta, että hakija on toteuttanut pohjaveden seurantaa jo aiemmin ja hakemus sisältää pohjavesien tarkkailusuunnitelman, jonka mukaan tarkkailua jatketaan. Tarkkailusta ja alueen jälkihoidosta on annettu lupamääräykset.

Muistutus 2

Muistutuksessa on tuotu esille, että pohjavesitutkimuksissa on havaittu vedessä sameutta sekä korkeita rauta- ja mangaanipitoisuuksia ja että muutamat asuinkiinteistöt ovat kärsineet talousvesikaivon kuivumisesta. Destian pohjavesiseurannassa mukana olevissa talousvesikaivoissa veden laatu on ollut hyvä. Joissakin pohjavesiputkissa veden happipitoisuus on alhainen, jolloin rauta ja mangaani muuttuvat liukoiseen muotoon ja niiden pitoisuus kohoaa, tällöin myös veden sameus lisääntyy. Pohjavesiputkien lähiympäristön maaperä vaikuttaa merkittävästi mm. happipitoisuuteen ja kiintoaineksesta johtuvaan sameuteen. Kyse on luonnollisesta ilmiöstä. Pidemmän ajan seurannassa ei pohjaveden laadussa ole ollut merkittäviä muutoksia. YVA-selvityksen yhteydessä alueen talousvesikaivot kartoitettiin vuonna 2009; tämän kartoituksen perusteella kaivojen veden vähyyden syytä on pohjaveden pinnan luontainen vaihtelu sekä kaivojen pieni varastotilavuus.

Yhdistys esittää näkemyksensä, että hakemuksen mukaiselta ottamisalueelta ei ole luotettavaa tietoa pohjaveden korkeudesta, virtaussuunnasta tai ottamissuunnitelmassa esitetyn kaivutason alle jäävän suojakerroksen paksuudesta. Vaikka soranottoalue on laaja eikä sen keskialueella ole pohjavesiputkea, voidaan ottamisalueen ympärillä sijaitsevien pohjavesiputkien pinnan tasosta arvioida ottamisalueen pohjaveden taso. Alueen maaperä on 90-luvun alussa tutkittu kattavasti maaputkikairauksilla ja tutkimuksen perusteella se on hiekkaa ja soraa paikoitellen yli 20 m syvyyteen, kairauksissa ei havaittu kallionpintaa tai vettä pidättäviä kerroksia. Koska alueella on ollut maa-aineslupia, on koko pohjavesialueelta jonkin verran pohjavesitietoja jo 90-luvun alkupuolelta ja useammista tarkkailupisteistä säännöllistä seurantatietoa 2000-luvulta. YVA-arvioinnissa katsottiin, että 4 m suojakerros saavutetaan, kun alin ottotaso on +134, joten hakemuksen mukaisella alimmalla ottotasolla +135 tulee pohjaveden pinnan päälle hyvin todennäköisesti jäämään vähintään 4 m suojakerros. Myös ELY-keskus on katsonut, että alueella on kattavasti pohjaveden havaintopisteitä ja että tutkimusten, kairausten sekä pohjavesiseurannan perusteella pohjaveden virtaussuunta tiedetään.

Vanhan kyllästämön paikasta on sen verran tietoa, että tiedetään, ettei Destian soranottoalue ulotu tälle alueelle. Matkaa kaivualueelta kyllästämöalueelle on vähintään pari sataa metriä. Destian ottotoiminnalla ei myöskään ole vaikutuksia muistutuksessa esille tuotuihin, pohjoispuolella sijaitseviin lampiin tai niiden ympäristössä sijaitseviin luontokohteisiin, sillä etäisyyttä niihin tulee yli 400 m ja ne sijaitsevat pohjaveden virtaussuuntaan nähden yläpuolella. Muistutuksessa on tuotu esille myös, että ottamisalueen pohjoisosassa sijaitsevaa suppakuoppien jonoa voidaan pitää maa-aineslain tarkoittamana erikoisena luonnonesiintymänä. ELY-keskus on arvioinut, että näin mahdollisesti on, mutta kyse on vain paikallisesti merkittävästä kohteesta. Luvassa on määrätty, ettei suppakuoppien alueelta saa

ottaa soraa ennen kuin tämän alueen geologinen arvo on varmistettu. Hakemuksessa on esitetty riittävät selvitykset maa-aineslupan myöntämiseksi, toiminta ei edellytä vesilain mukaista lupaa ja hakemus on maa-aineslain ja –asetuksen mukainen, joten maa-aineslain 6 §:n mukaan lupa on myönnettävä. Aluksi kaivu sijoittuu alueen eteläosaan, jossa ei voi syntyä sellaisia vaikutuksia, että aloituslupan myöntäminen tekisi muutoksenhaun hyödyttömäksi.

Muistutus 3

Aikaisemmassa maakuntakaavassa alueella oli kiviainesvarantoja koskeva merkintä, mutta nykyisin voimassa olevassa maakuntakaavassa on tällaisesta merkinnästä luovuttu kokonaan. Hakemuksessa on kyse maa-ainesluvasta, joka ei koske murskausta. Sen toimintaan on annettu määräyksiä ympäristöluvassa. Lupamääräysten mukainen toiminta-aika vastaa aikaisemmassa maa-ainesluvassa määrättyä ja ovat kiviainestuantoa säätelevän MURAUS-asetuksen mukaiset paitsi, että perjantain toiminta-aika on hieman lyhyempi ja pyhäpäivät on huomioitu. Hakemuksessa on esitetty pohjaveden tarkkailusuunnitelma, johon sisältyy kahden talousvesikaivon pinnankorkeuden ja vedenlaadun seuranta, sekä suunnitelma alueen jälkihoidosta. Muihin muistutuksessa esitettyihin asioihin vastaus löytyy muistutukseen 2 annetusta vastauksesta.

Muistutus 4

Muistutuksen asiat käsittelevät monelta osin lupavalvontaa. Lupakäsittelyn osalta voidaan todeta, että hakemuksen piirustuksissa esitetyt tiedot ovat riittävät luvan myöntämistä ja valvontaa varten. Ottosuunnitelman sekä lupamääräyksen mukaisesti pintamaat tulee sijoittaa 10 metrin etäisyydelle ottoalueen rajasta. Valtioneuvoston asetusta kaivannaisjätteistä (190/2013) sovelletaan myös soranottoalueelta kuorittavaan pintamaahan, jota varten on laadittava kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma, vaikka pintamaa tullaan myöhemmin palauttamaan ottamisalueelle. Pohjavesiputki Tolppola Putki 1 (P1) on rautaputki, joten se ei sovi pohjaveden laadun seurantaan.

Hakijan vastaus ELY-keskuksen täydennyslausuntoon

ELY-keskus on arvioinut, että alueen pohjoisosassa kulkeva peräkkäisten supprien muodostama jäätikköjokiuoma voisi alueella tehtyjen objektiivisten tutkimusten perusteella kuulua maa-aineslain 3 §:n tarkoittamiin erikoisiin luonnonesiintymiin, lähinnä kuitenkin paikallista arvoa omaavana kohteena.

Oppaassa ”Maa-ainesten ottaminen, Opas ainesten kestävään käyttöön” (YM julkaisu 2023:30) kuvataan erikoisia geologisia luonnonesiintymiä seuraavasti:

”Erikoisia geologisia luonnonesiintymiä voivat olla geologiset avainkohteet, joiden avulla on mahdollista selittää tieteellisesti merkittäviä ajanjaksoja ja tapahtumia. Erikoisia esiintymiä voivat olla myös sellaiset edustavat muodostumatyyppit, joiden avulla on mahdollista selittää muodostumien syntyhistoriaa, muotoa ja rakennetta. Erikoisia geologisia luonnonesiintymiä voivat olla geologiset pienmuodot, kuten muinaisrannat, törmät, tasanteet, harjukuopat, lohkariekit, kuilut, rotkot, luolat, hiidenkirnut, raukit ja jyrkänteet.”

Koska on mahdollista, ettei pohjoisosan suppajonon geologista arvoa ole arvioitu POSKI-projektissa, YVA-käsittelyssä tai aikaisempien maa-aineslupien käsittelyn yhteydessä, koska esim. päällä kasvavan metsän vuoksi ei suppajono ole ollut tiedossa, tulee alueen arvo ensin selvittää, ennen kuin kaivu ulotetaan alueen pohjoisosaan. Ottosuunnitelman mukaan kaivu

keskittyy aluksi ottoalueen eteläosaan, jossa on runsaasti soravaroja, joten luvansaajan kannalta ei ole kohtuutonta rajata kaivua siten, että suppajonon geologinen arvo ehditään arvioimaan ennen pohjoisosan kaivua. Eteläosassa soraa on niin paljon, että toiminnan aloittaminen ennen luvan lainvoimaisuutta ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi. Määräyksellä pyritään välttämään maa-aineslaissa asetetun rajoitteen rikkominen, mutta toisaalta lupa mahdollistaa pohjoisosan kaivun, mikäli kyse ei ole erikoisesta geologisesta luonnonesiintymästä.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Aloitusluvan myöntäminen

Tämän lupapäätöksen mukainen soranotto voidaan aloittaa ennen luvan lainvoimaisuutta ja muutoksenhausta huolimatta, mikäli luvan saaja asettaa Karkkilan kaupungin ympäristölautakunnan eduksi 100 000 euron vakuuden (omavelkainen takaus, takausvakuutus, pantattu talletus) ympäristön saattamiseksi ennalleen sekä niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa. Vakuuden tulee olla voimassa 31.12.2026 asti, ja se vapautetaan sen käytyä tarpeettomaksi. (MAL 21 §)

Toiminta voidaan aloittaa sen jälkeen, kun ympäristöpäällikkö on hyväksynyt tässä luvassa määrätyn vakuuden ja tehnyt aloitustarkastuksen. Samalle alueelle Destialle 28.4.2015 myönnetyn maa-ainesluvan mukainen vakuus voidaan vapauttaa sitten, kun uusi vakuus on hyväksytty. (VNA Maa-aines 8 §)

Perustelut

Toiminnan aloittaminen ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi ja hallinto-oikeus voi valituksesta kumota aloitusluvan. Alueelta on jo otettu aikoinaan soraa, ja osalla aluetta pintamaat on myös poistettu aikaisemman luvan aikana. Maankäyttöolosuhteet eivät ole muuttuneet aikaisemman luvan myöntämisaikojen jälkeen eikä uutta merkittävää tietoa ympäristöolosuhteista tai soranotosta aiheutuneista haitallisista muutoksista ole tullut esille. Hakemuksen otossuunnitelma vastaa pääpiirteissään alueelle 28.4.2015 myönnetyn maa-ainesluvan otossuunnitelmaa, mutta ottoaluetta on rajattu alueen pohjoisreunalla suppajonon säilyttämiseksi. Aikaisemman maa-ainesluvan lupa-aika on päättymässä ja Destia Oy:lle toimintamahdollisuuden keskeytyminen valitusprosessin ajaksi aiheuttaisi liiketaloudellista haittaa.

LUVAN KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Maa-aineslupa

Karkkilan kaupungin maa-ainestaksa (kv 3.3.2014), 2, 5 ja 6 §

Ottosuunnitelman tarkastaminen, aloituslupa

Perusmaksu suunnitelmaa kohti	400 €
+ lupa-alueen pinta-alan mukaan 14,5 ha * 150 €/ha =	2 175 €
+ otettavaksi esitetty määrä (500 000 m ³ * 1,30 €/100 m ³) + (50% * 70 000 m ³ * 1,30 €/100 m ³) =	6 955 €
Lupa toimenpiteen suorittamiseen ennen luvan lainvoimaiseksi tuloa	400 €
Naapurikuuleminen 27 kpl * 40 €/kuultava	1 080 €
Lehtikuulutukset	120 €
Lupamaksu yhteensä:	11 130 €

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Maa-aineslaki (555/1981)
VNA maa-ainesten ottamisesta (926/2005)
VNA kaivannaisjätteistä (190/2013)
Karkkilan kaupungin hallintosääntö (kv 12.4.2021)
Karkkilan kaupungin maa-ainestaksa (ymla 8.10.2020)

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätöksen kuulutus on nähtävänä sähköisesti Karkkilan kaupungin kotisivuilla.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin päätösasiasta. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.